

Suvestinė redakcija nuo 2016-06-28 iki 2017-05-03

Isakymas paskelbtas: TAR 2015-05-07, i. k. 2015-06899

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL PRIORITETINĖS MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR EKSPERIMENTINĖS (SOCIALINĖS, KULTŪRINĖS) PLĖTROS IR INOVACIJŲ RAIDOS (SUMANIOS SPECIALIZACIJOS) KRYPTIES „SVEIKATOS TECHNOLOGIJOS IR BIOTECHNOLOGIJOS“ PRIORITETU VEIKSMŲ PLANŲ PATVIRTINIMO

2015 m. balandžio 30 d. Nr. V-422/4-293
Vilnius

Vadovaudamiesi Prioritetinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypčių ir jų prioritetų igyvendinimo programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. balandžio 30 d. nutarimu Nr. 411 „Dėl Prioritetinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypčių ir jų prioritetų igyvendinimo programos patvirtinimo“, 26 punktu:

1. T v i r t i n a m e pridedamus:
 - 1.1. Prioritetinės mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypties „Sveikatos technologijos ir biotechnologijos“ prioriteto „Molekulinės technologijos medicinai ir biofarmacijai“ veiksmų planą;
 - 1.2. Prioritetinės mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypties „Sveikatos technologijos ir biotechnologijos“ prioriteto „Pažangios taikomosios technologijos asmens ir visuomenės sveikatai“ veiksmų planą;
 - 1.3. Prioritetinės mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypties „Sveikatos technologijos ir biotechnologijos“ prioriteto „Pažangi medicinos inžinerija ankstyvai diagnostikai ir gydymui“ veiksmų planą.
2. N u s t a t o m e, kad šis įsakymas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka ir terminais.

Švietimo ir mokslo ministras

Dainius Pavalkis

Ūkio ministras

Evaldas Gustas

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos švietimo ir
mokslo ministro ir Lietuvos Respublikos
ūkio ministro

2015 m. balandžio 30 d. įsakymu
Nr. V-422/4-293

PRIORITETINĖS MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR EKSPERIMENTINĖS (SOCIALINĖS, KULTŪRINĖS) PLĒTROS IR INOVACIJŲ RAIDOS (SUMANIOS SPECIALIZACIJOS) KRYPTIES „SVEIKATOS TECHNOLOGIJOS IR BIOTECHNOLOGIJOS“ PRIORITETO „MOLEKULINĖS TECHNOLOGIJOS MEDICINAI IR BIOFARMACIJAI“ VEIKSMŲ PLANAS

I SKYRIUS **BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Prioritetinės mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypties „Sveikatos technologijos ir biotechnologijos“ prioriteto „Molekulinės technologijos medicinai ir biofarmacijai“ veiksmų planas (toliau – Veiksmų planas) parengtas, įgyvendinant Prioritetinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypčių ir jų prioritetų įgyvendinimo programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. balandžio 30 d. nutarimu Nr. 411 „Dėl Prioritetinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypčių ir jų prioritetų įgyvendinimo programos patvirtinimo“ (toliau – Programa).

2. Veiksmų planas parengtas, siekiant nustatyti Prioritetinės mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypties (toliau – Prioritetinė MTEPI raidos kryptis) „Sveikatos technologijos ir biotechnologijos“ prioriteto „Molekulinės technologijos medicinai ir biofarmacijai“ (toliau – Prioritetas) įgyvendinimo nuostatas.

3. Veiksmų planas įgyvendinamas 2015–2020 metais.

4. Veiksmų plane vartojamos sąvokos šiame teisės akte suprantamos taip:

4.1. **Biofarmacija** – farmacijos kryptis, susijusi su biomolekulių bei žinių apie jų sandarą ir funkcionavimą naudojimu naujų vaistinių preparatų, diagnostikos priemonių ir tikslinio vaistų pristatymo į organus, audinius ir ląsteles technologijoms kurti.

4.2. **Biožymenys** – specialios medžiagos, molekulės, medžiagų molekuliniai fragmentai arba biocheminiai ir biofiziniai procesai, kuriais nustatoma (diagnozuojama) liga, jos progresija, gydymo veiksmingumo prognozė.

4.3. **Molekulinės technologijos** – technologijos, grįstos molekulių ir makromolekulių, jų derinių, kompleksų ir agregatų panaudojimu bei manipuliavimu, taip pat jų struktūros ir cheminės sudėties modifikavimu, tarpmolekulinės sąveikų reguliavimu, saviorganizacija, molekulių struktūros analize ir molekulių detekcija įvairiose aplinkose, panaudojant tiek vienos molekulės, tiek visuminius analizės metodus.

4.4. **Postgenomika** – tai nauja biomokslų paradigma, atsiradusi ir vystoma po žmogaus genomo nustatymo. Postgenominės technologijos remiasi informacija apie žmogaus genomą ir naujausiais atradimais apie genų raišką, struktūrą, jos pakitimus, genų redagavimą ir reguliavimą.

5. Kitos Veiksmų plane vartojamos sąvokos atitinka Programoje vartojamas sąvokas.

6. Įgyvendinant Veiksmų planą, ketinama prisidėti prie pokyčių, kurių tikimas, įgyvendinant Valstybės pažangos strategiją „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. XI-2015 „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ patvirtinimo“. Prioritetinės MTEPI raidos

krypties „Sveikatos technologijos ir biotechnologijos“ prioriteto „Molekulinės technologijos medicinai ir biofarmacijai“ (toliau – Prioritetas) įgyvendinimo metu sukurti rezultatai neatsiejami nuo geros visuomenės sveikatos būklės, užtikrinančios aktyvų dalyvavimą visuomeniniame gyvenime, todėl Prioritetas daugiausia prisiđės, įgyvendinant sumanios visuomenės kūrimo viziją – ugdomant sveiką visuomenę.

II SKYRIUS **ESAMOS SITUACIJOS APRAŠYMAS**

7. Vienas iš svarbesnių Lietuvos aukštųjų technologijų sektorių yra biotechnologijos pramonė. Nors privatūs pramonės ir paslaugų sektoriai, susiję su sveikata ir su sveikatos technologijomis, nesudaro žymios dalies šalies bendrojo vidaus produkto, tačiau, Europos Komisijos ekspertų nuomone, biotechnologijų srityje Lietuva jau sugebėjo sukurti didelį verslą ir pritraukti šalies mastu reikšmingas tarptautines investicijas.

8. 2012 m. duomenimis, šalyje veikė 49 įmonės, kurioms aktualus šio Prioriteto projektų įgyvendinimas, kūrė, tobulino ir naudojo molekulines technologijas medicinai ir biofarmacijai. 28 iš šių įmonių pardavimai 2012 m. siekė 358 mln. eurų. Farmacinių preparatų gamybos sektorius veikė 16 įmonių. Bendras sektoriaus darbuotojų skaičius buvo apie 500, sukurta apie 12,7 mln. eurų pridėtinės vertės. Šioje įmonių grupėje intensyviai vykdomi naujų biotechnologinių produktų ir vaistinių preparatų kūrimo darbai. Pavyzdžiu, šiuo metu baigiamas kurti pirmasis lietuviškas monokloninis antikūnas terapiniams tikslams.

9. Statistikos departamento duomenimis, įmonių investicijos į mokslius tyrimus ir eksperimentinę (socialinę, kultūrinę) plėtrą (toliau – MTEP) 2012 m. buvo 30 mln. eurų, šiose įmonėse MTEP veiklą vykdė 246 tyrexai.

10. 2012 m. duomenimis, farmacinių preparatų eksportas buvo apie 317 mln. eurų. Didelė (apie 95 proc.) biotechnologijos įmonių, įtraukiama į apskaitą kituose pramonės sektoriuose (chemijos produktų gamyboje), produkcijos dalis tenka eksportui. Eksporto perspektyvas lemia tarptautinių rinkų poreikiai ir plėtra. Pasaulio biofarmacijos rinka 2013 m. buvo 112 mlrd. eurų ir prognozuojama, kad 2015 m. augs iki 128 mlrd. eurų. Pasaulinė generinių preparatų rinka 2012 m. buvo 153 mlrd. eurų, o augimas buvo artimas 9 proc. Generinių vaistų rinkos augimas iki 2017 m. išliks apie 8,4 proc. ir prognozuojama, kad 2017 m. sieks 229 mlrd. eurų. Kiti tyrimai prognozuja generinių vaistų rinką sieksiančią 277 mlrd. eurų ir 2011–2016 m. laikotarpiu augsiančią 18 proc. Pasaulinė biožymenų rinka 2013 m. buvo 13,5 mlrd. eurų ir tikimasi, kad rinka 2013–2018 m. laikotarpiu augs 18,5 proc. ir sieks 31,5 mlrd. eurų. Vieno nukleotido polimorfizmų genotipavimo ir analizės rinka (SNP) 2012 m. vertinta 1,8 mlrd. eurų ir prognozuojama, kad, augdama 21,8 proc., 2019 metais sieks 7,3 mlrd. eurų. Bioreagentų gyvybės mokslams globali rinka 2013 m. sudarė 4,2 mlrd. eurų, prognozuojama, kad ji augs 16,3 proc. ir 2018 m. sieks 8,9 mlrd. eurų. Molekulinės diagnostikos (patogenų ir jų atsparumo vaistams nustatymo; rizikos susirgti lētinėmis ir su gyvenimo būdu susijusiomis ligomis įvertinimo, taikant nukleorūgščių analizę) pasaulinė rinka 2013 m. sudarė 4,4 mlrd. eurų, prognozuojama, kad ji augs 9,3 proc. ir 2018 m. sieks 6,9 mlrd. eurų.

11. Lietuvos mokslo ir studijų institucijų potencialas molekulinių technologijų srityje labai aukštas, kad būtų galima vykdyti MTEP veiklas, aktualias Prioritetui įgyvendinti. Šiose institucijose atliekami fundamentiniai ir užsakomieji darbai, be to, bendradarbiaujant su Lietuvos ir užsienio kompanijomis bei mokslo institucijomis, rengiami aukštos kvalifikacijos specialistai. Šios srities specialistų parengiama vis daugiau. Iššūkiai ir problemos, kuriuos tikimasi spręsti, įgyvendinant Prioritetą, buvo aktualūs gana ilgai. 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų priemonių, skirtų MTEP veiklai finansuoti, lėšomis remiant mokslius tyrimus, jau pavyko pasiekti reikšmingą pažangą. Prie šios pažangos nemažai prisidėjo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis nuo 2011 m. įgyvendinama Nacionalinė mokslo programa „Lētinės neinfekcinės ligos“, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. V-952 „Dėl Nacionalinės mokslo programos „Lētinės neinfekcinės ligos“ patvirtinimo“.

Formulujant Prioritetui įgyvendinti reikalingų priemonių derinį, atsižvelgta į pasiekta pažangą sveikatos tyrimų srityje. Tokią valstybės ir visuomenės gerovei svarbių sričių kaip medicina ir sveikatos technologijos neketinama aplieisti ir ateityje. Remtinų naujų Nacionalinių mokslo programų sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2013 m. spalio 11 d. įsakymu Nr. V-949 „Dėl Nacionalinių mokslo programų sąrašo patvirtinimo“, kuriuo remiantis pradėtos rengti naujos nacionalinės mokslo programas (tarp jų – „Sveikas senėjimas“). Tikimasi, kad programų rezultatai bus ypač naudingi, įgyvendant Prioritetą.

12. 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų laikotarpio lėšomis mokslo ir studijų institucijose kuriamą ir atnaujinamą MTEP infrastruktūrą, ji taip pat pasitelkiama vykdyti MTEP veiklos, kurios aktualios Prioritetui įgyvendinti. Prioritetui įgyvendinti aktualios MTEP veiklos vykdomos minėtos MTEP infrastruktūros pagrindu kuriamame Jungtiniaame inovatyvios medicinos centre, Vilniaus universiteto biotechnologijos ir biochemijos mokslinių potencialą sujungsiančiame Jungtiniaame gyvybės mokslų centre, Lietuvos sveikatos mokslų universitete 2014 m. veiklą pradėjusiame Naujausių farmacijos ir sveikatos technologijų centre. Šie mokslinių tyrimų centralai naudingi ne tik mokslinės bendruomenės, bet ir privataus sektoriaus poreikiams.

13. Lietuvos mokslo ir studijų institucijos ir verslo įmonės palaiko ryšius, dalyvaudamos Kamieninių ląstelių ir regeneracinės medicinos inovacijų klasterio, Kompleksinių sprendimų sveikatinimui klasterio, Lietuvos biotechnologijų asociacijos, Inovatyvių medicinos technologijų ir biofarmacijos asociacijos veikloje. Galimas bendradarbiavimas ir sinergija Vilniaus universiteto Gyvybės mokslų centro ir Nacionalinio fizinių ir technologijos mokslų centro, siejant lazerių technologijas ir biožymenų technologijas.

14. Problemas ir iššūkius, susijusius su Prioriteto įgyvendinimu, aktualu spręsti ir tarptautiniu mastu. Jo svarbą rodo bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Horizontas 2020“ (2014–2020 m.), patvirtintos 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Europos Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1291/2013 (sukurta bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Horizontas 2020“ (2014–2020 m.) ir panaikintas sprendimas Nr. 1982/2006/EB (toliau – Programa „Horizontas 2020“)), 1 dalies „Pažangus mokslas“ 2 punkte numatytas uždavinys „Ateities ir besiformuojančios technologijos“, 2 dalies „Pramonės pirmavimas“ 1 punkte numatytas uždavinys „Pirmavimas kuriant didelio poveikio ir pramonės technologijas“ ir 3 dalies „Visuomenės uždaviniai“ 1 punkte numatytas uždavinys „Sveikata, demografiniai pokyčiai ir gerovė“. Juos sprendžiant, galėtų aktyviai dalyvauti Lietuvos tyrėjai ir kiti specialistai.

15. Lietuvos biotechnologijos pramonė sukurta, kryptingai plėtojant mokslinius tyrimus, jų rezultatus nuosekliai paverčiant paklausiais produktais. Biotechnologijos ir biofarmacijos įmonių sėkmė brandina nacionalinį pasitikėjimo savimi jausmą, kuriamas vietinis kapitalas, kuris galės būti panaudojamas, plėtojant ar steigiant naujus verslus. Lietuva per artimiausią laikotarpį galėtų ir turėtų išnaudoti unikalius konkurencinius egzistuojančios pramonės privalumus biotechnologijų ir biofarmacijos srityse, kurių neturi kaimyninės šalys, skatindama šios dinamiškos verslo šakos vystymąsi. Siekiant įgyvendinti Prioritetą, pravartu stiprinti ir koncentruoti MTEP išteklius tokiose teminėse MTEP srityse kaip biochemija, biofizika, molekulinė biologija, imunologija, genetika, mikrobiologija, bioinformatika, biotechnologijos, taip pat būtina kompetencija instrumentinių molekulių tyrimo metodų, organinių junginių chemijos, polimerų chemijos, savitvarkių sistemų ir mikro- bei nanosistemų (taip pat mikroskysčių) srityse. Taip pat Lietuvai, siekiančiai tyrimais skatinti šalies ekonomikos pertvarką ir konkurencingumą, pravartu skatinti intensyvų mokslo ir studijų institucijų bendradarbiavimą su eksperimentinės ir klinikinės medicinos tyrimus vykdančiomis įstaigomis, centrais bei verslo įmonėmis, kuriančiomis žinioms imlius produktus. Lietuvos atveju stiprūs sinerginiai efektais gali būti pasiekti, integrnuojant lazerių fizikos ir biomolekulių detekcijos srityje dirbančius specialistus.

III SKYRIUS **VEIKSMŲ PLANO TIKSLAS IR UŽDAVINIAI**

16. Veiksmų plano tikslas – skatinti MTEP ir inovacijų veiklas, kurios sudarytų sąlygas mažėti sveikatos priežiūros ir vaistų įsigijimo, senyvo amžiaus pacientų gydymo ir slaugos išlaidoms, atsirandančioms dėl ilgėjančios gyvenimo trukmės, didėti sveiko gyvenimo trukmei, mažėti pandemijų grėsmei, geografiniam infekcinių ligų plitimui, siekti, kad mažėtų sistemiška aplinkos tarša toksinėmis medžiagomis, globalizacijos ir augančios konkurencijos dėl aukštos kvalifikacijos medicinos specialistų įtaka. Veiksmų planas taip pat prisideda, siekiant MTEP ir inovacijų sprendimais didinti didelės pridėtinės vertės, žinioms ir aukštos kvalifikacijos darbo jėgai imilių ekonominių veiklų įtaką šalies bendrajam vidaus produktui ir struktūriniams ūkio pokyčiams.

17. Veiksmų plano uždaviniai:

17.1. kurti ir į rinką diegti naujas technologijas, produktus, procesus, metodus;

17.2. skatinti žinioms imlaus verslo kūrimą, didelį potencialą turinčių įmonių plėtrą;

17.3. skatinti klasterizaciją, integraciją į tarptautinius vertės kūrimo tinklus ir investicijas į MTEP ir inovacijas;

17.4. skatinti viešojo ir privataus sektorių bendradarbiavimą, žinių ir technologijų perdavimą, siekiant komercinti MTEP rezultatus;

17.5. stiprinti mokslo ir studijų institucijų ir kitų viešojo ir privataus sektorių subjektų potencialą ir gebėjimus kurti ir komercinti žinias, rengti mokslo ir inovacijų vadybos specialistus.

IV SKYRIUS PRIORITETO ĮGYVENDINIMO ETAPAI

18. Prioritetui įgyvendinti naudojamos priemonės parinktos, vadovaujantis Lietuvos inovacijų plėtros 2014–2020 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 1281 „Dėl Lietuvos inovacijų plėtros 2014–2020 metų programos patvirtinimo“, Valstybine studijų, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros 2013–2020 metų plėtros programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gruodžio 5 d. nutarimu Nr. 1494 „Dėl Valstybinės studijų, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros 2013–2020 metų plėtros programos patvirtinimo“, ir jas įgyvendinančiais teisės aktais.

19. Prioritetui įgyvendinti reikalingų studijų, MTEP ir inovacijų politikos priemonių rinkinys nustatyta, atsižvelgiant į tarptautinės nepriklausomų ekspertų darbo grupės 2014 m. vasario 21 d. ataskaitą „Prioritetų įgyvendinimo kelrodžiai“. Atsižvelgiant į šią ataskaitą, išskiriami šie Prioriteto įgyvendinimo etapai:

19.1. mokslo potencialo kritinės masės generavimo etapas apima veiklas, susijusias su tinkamos aplinkos naujoms idėjoms, sprendimams ieškoti, technologijoms, prototipams kurti sudarymu ir pasirengimu vykdyti šias veiklas;

19.2. naujų idėjų ir jų sprendimų paieška apima Prioritetui įgyvendinti reikalingus bendro ir tikslinio pobūdžių fundamentinius mokslinius tyrimus;

19.3. technologijų ir jų prototipų kūrimo etapas apima Prioritetui įgyvendinti reikalingus pramoninius mokslinius tyrimus ir bandomają taikomąjį veiklą;

19.4. diegimo į rinką etapas apima veiklas, susijusias su nauju produkту diegimu į rinką;

19.5. verslo potencialo kritinės masės generavimo etapas apima veiklas, susijusias su žinių ir inovacijų perdavimu ir sklaida visuomenėje ir panaudojimu plačiu mastu.

20. Veiksmų plano 2 priede numatyta kiekviename Prioriteto įgyvendinimo etape aktualų studijų, MTEP ir inovacijų politikos priemonių rinkinys.

V SKYRIUS PRIORITETO TEMINIS SPECIFIŠKUMAS

21. Įgyvendinant Veiksmų planą, siekiama:

21.1. tirti ir kurti genomines ir postgenomines tyrimų technologijas, kuriant ir tobulinant reagentus ir molekulinius įrankius bei jų rinkinius, skirtus genų struktūros ir jos kitimų, genų

reguliacijos, epigenomikos, kryptingo genomų redagavimo, transkriptomikos ir metabolomikos, proteomikos, genetinės informacijos perdavimo bei genų veiklos, individų biologinių ypatumų, įtakos galimam vaistų poveikiui ir ligų progresijai tyrimams bei molekulinei diagnostikai;

21.2. tirti ir kurti rekombinantinių baltymų ir ląstelių technologijas, optimizuojant gamybos procesus ir ieškant naujų vaistinių ir diagnostikos preparatų, vystant diagnostinės ir gydymo paskirties monokloninių antikūnų technologijas, optimizuojant imunizacijos bei antikūnų producentų atrankos, gryminimo ir modifikavimo metodikas. Taip pat vystant ląstelių, kamieninių ląstelių technologijas, kuriant naujus ląstelių išskyrimo, manipuliavimo ir saugojimo metodus;

21.3. tirti ir kurti molekulinės diagnostikos technologijas ir biožymenį, ieškant naujų biožymenų ir kuriant kryptimis, kuriose egzistuoja veiksmingų molekulinės diagnostikos priemonių stygius, tiriant žinomą biožymenų taikymą ir diegimą praktikoje. Taip pat vystant biožymenų technologijas, panaudojant naujausius genomikos ir postgenomikos atradimus, žinias apie baltymų tarpusavio sąveikas biologinėse terpėse, audiniuose, ląstelėse ir membranose;

21.4. tirti ir kurti jutiklius ir skysčių mikromanipuliavimo, mikro- ir nanotechnologijas bei tikslinio vaistų pristatymo (angl. *targeted drug delivery*) į specifinius taikinius organizme (organus, audinius, ląsteles) technologijas ir metodus, pasinaudojant žiniomis apie medžiagas ir skysčius, kuriuos sudarantys struktūriniai elementai yra nuo kelių nanometrų iki kelių mikrometrų dydžio, ir naujausiomis žiniomis apie savitvarkius procesus gyvuosių organizmuose ir jų modeliuose, taip pat žiniomis apie vaistų transportavimą audiniuose ir biologiniuose skysčiuose, jų patekimą į ląsteles, sąveiką su vaistų taikiniais bei metabolismu.

22. Sėkmingas Veiksmų plano 21 punkte minimų siekių įgyvendinimas neatsiejamas nuo viešojo ir privataus sektorių institucijų vykdomų MTEP veiklų.

23. Svarbus vaidmuo, įgyvendant Prioritetą, tenka jungtinėms studijų, mokslių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų iniciatyvoms (toliau – Jungtinės iniciatyvos). Pasitelkiant jas, ketinama spręsti ūkio sektoriams aktualias problemas, vykdant MTEP veiklą ūkio sektoriams aktualia tematika ir tikintis, kad privatus sektorius įsitrauks, realizuojant MTEP veiklos rezultatus. Įgyvendant Jungtinės iniciatyvas, atsižvelgiant į Veiksmų plano 21 punkte numatytus siekius ir Veiksmų plano 17 punkte nustatytus uždavinius, MTEP veiklos vykdomos, siekiant:

23.1. diegti į rinką reagentus ir molekulinius įrankius genominei ir postgenominei analizei;

23.2. diegti į rinką naujus biologinius ar cheminius vaistinius preparatus ir ląstelių technologijų produktus;

23.3. naudoti naujas diagnostines priemones ir teikti paslaugas, naudojant įteisintus (validuotus) molekulinės diagnostikos metodus ir molekulinius įrankius.

24. Veiksmų plano 21 punkte nustatyti siekiai gali būti keičiami, atsižvelgiant į Mokslių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos prioritetų įgyvendinimo koordinavimo grupės, sudarytos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro ir Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2014 m. birželio 20 d. įsakymu Nr. V-576/4-409 „Dėl Mokslių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos prioritetų įgyvendinimo koordinavimo grupės sudarymo ir jos darbo reglamento patvirtinimo“ (toliau – Koordinavimo grupė), siūlymus, formuojamus, atsižvelgiant į Veiksmų plano įgyvendinimo stebėsenos, poveikio vertinimo ir mokslo ir studijų institucijų bendradarbiavimo skatinimo proceso metu surinktus ar kitokius pagrįstus duomenis ir siūlymus.

VI SKYRIUS

VEIKSMŲ PLANO ĮGYVENDINIMAS

25. Veiksmų plano 17 punkte nustatyti uždaviniai įgyvendinami, vykdant Veiksmų plano 1 priede nustatytas priemones.

26. Veiksmų plano įgyvendinimas gali būti finansuojamas:

26.1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis;

26.2. Europos Sajungos finansinės paramos (2014–2020 metų Europos Sajungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugpjūčio 8 d. sprendimu Nr. C(2014) 6397 (toliau – Veiksmų programa), 1 prioriteto „Mokslių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimas“, Veiksmų programos 3 prioriteto „Smulkiuojo ir vidutinio verslo konkurencingumo skatinimas“ ir Veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ priemonių) ir bendrojo finansavimo lėšomis;

26.3. mokslo ir studijų institucijų lėšomis;

26.4. viešųjų ir privačių juridinių asmenų lėšomis;

26.5. Programos „Horizontas 2020“ ir kitų tarptautinių programų lėšomis.

27. Dalis Veiksmų programos 1 prioriteto ir 9 prioriteto priemonių lėšų skirtos tiesiogiai remti veiklas, reikalingas Prioritetui įgyvendinti, todėl Veiksmų plano 1 priedo lentelėje prie šių priemonių numatyta preliminari suma, kurią ketinama panaudoti Prioritetui įgyvendinti pagal poreikių.

28. Dalis Veiksmų programos 1 prioriteto priemonių lėšų nepriskirtinos konkretniems prioritetinių mokslių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypčių prioritetams (toliau – MTEPI prioritetai), jų įgyvendinimo rezultatai gali prisišteti prie visų arba daugumos MTEPI prioritetų įgyvendinimo.

29. Dalis Veiksmų programos 9 prioriteto priemonių ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis įgyvendinamos priemonės aktualios visai studijų, MTEP ir inovacijų sistemai ir konkretniems MTEPI prioritetams nepriskirtinos, tačiau jų įgyvendinimo rezultatai gali prisišteti ir prie Prioriteto įgyvendinimo.

30. Veiksmų programos 3 prioriteto priemonės, nors ir aktualios visai verslo sąlygų gerinimo ir pagalbos verslui sistemai, netiesiogiai prisištės prie Veiksmų plano įgyvendinimo, daugiausia privataus sektoriaus subjektams sudarydamos sąlygas diegti į rinką naujus produktus ir generuodamos kritinę verslo potencialo masę. Įgyvendinant Veiksmų programos 3 prioriteto priemones, planuojama remti šias Prioritetui įgyvendinti aktualias veiklas: gaminių ir (arba) produkų dizaino kūrimas, didelio poveikio technologijų diegimas į tradicinės pramonės šakas, produkcijos pristatymas tarptautinėse parodose ir (arba) mugėse, planuojamų eksportuoti gaminių ir paslaugų sertifikavimas, naujų gamybos ir paslaugų teikimo pajėgumų didinimas, verslo inkubatorių infrastruktūros plėtra, narystė tarptautiniuose tinkluose (platformose), naujų produktų ir paslaugų žinomumo didinimas, konsultacijos pradedantiesiems verslininkams.

31. Mokslo ir studijų institucijų lėšas ketinama pritraukti, remiant veiklas, susijusias su studijų ir MTEP infrastruktūros, reikalingos Prioritetui įgyvendinti, kūrimu ir atnaujinimu (įgyvendinant infrastruktūros projektus, tikėtina, kad mokslo ir studijų institucijos prisištės nuosavomis lėšomis). Veiksmų plano 1 priedo lentelėje šios lėšos įtrauktos į skiltį „Valstybės biudžeto lėšos ir kitos lėšos“.

32. Privačių juridinių asmenų lėšas ketinama pritraukti, įgyvendinant priemones, kurių pagrindu vykdomiems projektams numatytais valstybės bendarasis finansavimas – verslo įmonės privalės nuosavomis lėšomis padengti dalį projektų vertės. Veiksmų plano 1 priedo lentelėje šios lėšos pateiktos skiltyje „Privataus sektoriaus lėšos“.

33. Prioritetas iš dalies gali būti įgyvendintas, Lietuvos tyrėjams ir kitiems specialistams dalyvaujant Programos „Horizontas 2020“ ir kitų tarptautinių programų įgyvendinimo procese. Veiksmų plano 1 priedo lentelėje lėšos, pritrauktos iš tarptautinių programų, nenurodytos.

34. Įgyvendinant Veiksmų planą, siekiama kiekybinių ir kokybinių rezultatų, atitinkančių Veiksmų plano 1 priede nustatytus vertinimo kriterijus.

35. Veiksmų plano uždavinius įgyvendinančių priemonių kvietimų teikti paraiškas skelbimo arba projektų sąrašų sudarymo terminai nustatomi, atsižvelgiant į 2014–2020 metų Europos Sajungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sajungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“.

36. Prioritetinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypčių plėtrą ir jų prioritetą (taip pat MTEPI prioritetu veiksmų planų) įgyvendinimą koordinuoja Koordinavimo grupė.

37. Veiksmų planas įgyvendinamas, skatinant ir remiant verslo subjektų ir mokslo ir studijų institucijų sąveiką ir bendradarbiavimą. Verslo subjektus ir mokslo ir studijų institucijas bendradarbiauti skatina Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra švietimo ir mokslo ministro ir ūkio ministro nustatyta tvarka. Kaip įgyvendinama Programa, stebima, nuolat analizuojant ir vertinant MTEPI prioritetų veiksmų planų įgyvendinimą. Veiksmų plano įgyvendinimo stebėseną ir vertinimą švietimo ir mokslo ministro ir ūkio ministro nustatyta tvarka atlieka Mokslo ir studijų stebėsenos ir analizės centras.

38. Veiksmų plano 1 priede nustatyti studijų, MTEP ir inovacijų politikos priemonių pagrindu vykdomų Europos Sąjungos struktūrinių fondų arba kitų šaltinių lėšomis planuojamų finansuoti projektų metu kuriamą infrastruktūrą ir įsigyjama įranga neturi dubliuoti šiuo metu mokslo ir studijų institucijoje ar kituose viešojo sektoriaus subjektuose esančios infrastruktūros ir įrangos, išskyrus atvejus, kai esamos infrastruktūros ir įrangos pajėgumo nepakanka Prioritetui įgyvendinti.

39. Veiksmų plano 1 priede pateiktas priemonių sąrašas gali būti keičiamas, atsižvelgiant į 2018 metais planuojamo tarpinio Prioriteto įgyvendinimo vertinimo rezultatus, taip pat įvertinus galimų priemonių vykdytojų poreikius.

Prioritetinės mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypties „Sveikatos technologijos ir biotechnologijos“ prioriteto „Molekulinės technologijos medicinai ir biofarmacijai“ veiksmų plano 1 priedas

VEIKSMŲ PLANO UŽDAVINIAI, PRIEMONĖS, PRELIMINARUS LĘŠŲ POREIKIS JOMS ĮGYVENDINTI IR VERTINIMO KRITERIJAI

Eil. Nr.	Uždaviniai ir priemonės	Preliminarios lėšos, tūkst. Eur			Atsakinga institucija	Uždavinių ir priemonių vertinimo kriterijai	Kriterijų reikšmės	
		Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	Valstybės biudžeto ir kitos lėšos	Privataus sektoriaus lėšos			2018 metai	2023 metai
1.	Uždavinys: kurti ir diegti į rinką naujas technologijas, produktus, procesus, metodus					Sukurti gaminių, paslaugų ar procesų prototipai (konceptcijos) per 3 m. po projekto įgyvendinimo (vnt.)	82	185
1.1.	Priemonė: Rizikos kapitalas MTEPI veikloms	5 000 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 28 punkta)	-	-	Švietimo ir mokslo ministerija	Bendrai vykdomyų verslo ir mokslo ir studijų institucijų projektų skaičius (vnt.)	2	5
1.2.	Priemonė: MTEP projektų, prisidedančių prie sumanios specializacijos strategijos prioritetų įgyvendinimo, vykdymas	35 917 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 28 punkta)	-	-		Naujų įmonių, gavusių investicijas, skaičius	10 (rodiklis skirtas visiems prioritetaams)	70 (rodiklis skirtas visiems prioritetaams)
1.3.	Priemonė: bendrų mokslo-verslo projektų, prisidedančių prie sumanios specializacijos strategijos prioritetų įgyvendinimo, vykdymas („Intelektas. Bendri mokslo-verslo projektai“)	30 917 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 28 punkta)	-	17 950 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 28 punkta)				
1.4.	Priemonė: parama įmonių MTEPI, teikiant inovacinius čekius („Inovaciniai čekiai“)	36 397		36 397	Ūkio ministerija	Sertifikuotų produktų skaičius (vnt.)	2	4
1.5.	Priemonė: parama išradimams ir dizainui patentuoti tarptautiniu mastu („InoPatentas LT“)							
2.	Uždavinys: skatinti žinioms imlaus verslo	1 314		1 314		Naujos įmonės, gavusios investicijų per	1	2

	kūrimąsi, didelį potencialą turinčių įmonių plėtrą					3 m. po projekto įgyvendinimo (vnt.)		
2.1.	Priemonė: parama inovacijų konsultacinėms paslaugoms teikti („Inogeb LT“)					Kitos formos nei subsidija finansinę paramą gaunančių įmonių skaičius (vnt.)	1	3
2.2.	Priemonė: parama MTEPI vykdančioms įmonėms finansinėmis priemonėmis („Technoinvestas LT“)							
3.	Uždavinys: skatinti klasterizaciją, integraciją į tarptautinius vertės kūrimo tinklus ir investicijas į MTEP ir inovacijas					Nauji klasterio nariai per 3 m. nuo projekto įgyvendinimo pradžios (vnt.)	0	1
3.1.	Priemonė: parama investicijoms į klasterį ir klasterio eksploatavimui („InoKlaster LT“)	7 098	7 098			Pritraukta privačių investicijų į MTEPI sritį pagal sumanios specializacijos kryptis per 3 m. po projekto įgyvendinimo (tūkst. Eur) (Šio vertinimo kriterijaus reikšmės skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 28 punktą)	42	95
3.2.	Priemonė: parama dalyvauti tarptautinėse MTEPI iniciatyvose („InoConnect LT“)					353	295	
3.3.	Priemonė: parama bendro naudojimo MTEP infrastruktūrai ir inovacijų paramos paslaugoms („Technologijų centrai LT“)							
3.4.	Priemonė: parama investicijoms į pramoninę teritoriją („SmartParkas LT“)							
3.5.	Priemonė: parama tiesioginėms užsienio investicijoms į MTEPI sritį pritraukti („SmartInvest LT“)					Teisiškai saistančių susitarimų su tarptautiniais partneriais skaičius (vnt.)	4	10
3.6.	Priemonė: parama tiesioginėms užsienio investicijoms į MTEPI sritį („SmartInvest LT+“)							
3.7.	Parama inovacijų paklausos, ikiprekybinių pirkimų, viešajame sektoriuje diegimui („Ikiprekybiniai pirkimai LT“)					Ikiprekybinių pirkimų skaičius	5	10 (rodiklis skirtas visiems visiems prioritetams)
4.	Uždavinys: skatinti viešojo ir privataus				Švietimo ir	Mokslo ir studijų institucijų vykdomi	6	7,8

	sektorių bendradarbiavimą, žinių ir technologijų perdavimą, siekiant komercinti MTEP rezultatus				mokslo ministerija	verslo MTEP užsakymai (tūkst. Eur)		
4.1.	Priemonė: MTEPI materialinės bazės, skirtos bendrų mokslo ir verslo projektų įgyvendinimui, kūrimas ir plėtra mokslo ir studijų institucijose (kompetencijos centrų MTEPI infrastruktūros kūrimas ir plėtra)	8 690 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 28 punktą)		2 172 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 28 punktą)		Mokslo ir studijų institucijų pajamos iš intelektinės veiklos rezultatų (tūkst. Eur)	13,9	18,1
4.2.	Priemonė: kompetencijos centrų veiklos skatinimas	11 580 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 28 punktą)			Patentinės paraškos (vnt.)	5	15	
4.3.	Priemonė: MTEP veiklų tarptautiškumo skatinimas (į rinką orientuotų mokslo-verslo projektų įgyvendinimas per tarpvalstybinį tinklą)	268		268	Doktorantūra, vykdoma kartu su verslo subjektais (doktorantų skaičius)	1	2	
4.4.	Priemonė: MTEP rezultatų komercinimas (parama mokslininkų ir kitų tyrejų bei studentų, dirbančių / studijuojančių mokslo ir studijų institucijose, idėjų komercinimui, parama besikuriančioms jaunoms inovaciniems imonėms (pumpurinės imonės, startuoliai))	122	504 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 29 punktą)	-				
5.	Uždavinys: stiprinti mokslo ir studijų institucijų ir kitų viešojo ir privataus sektorių subjektų potencialą ir gebėjimus kurti ir komercinti žinias, rengti mokslo ir inovacijų vadybos specialistus				Išorės vartotojai iš užsienio mokslo ir studijų institucijų, Lietuvos ir užsienio verslo įmonių, pasinaudoję atnaujinta atviros prieigos mokslinių tyrimų infrastruktūra (lėšos, gautos iš šių vartotojų (tūkst. Eur)	102,7	133,5	
5.1.	Priemonė: MTEPI infrastruktūros atnaujinimas sumanios specializacijos kryptyse	49 988 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 28 punktą)	-	-	Publikacijų dažnai cituojamuose periodiniuose mokslo leidiniuose skaičius (vnt.)	341	375	
5.2.	Priemonė: įsijungimas į tarptautines mokslinių tyrimų infrastruktūras (ESFRI) bei atviros prieigos MTEP infrastruktūros, kuri reikalina įsijungimui į tarptautines mokslinių tyrimų infrastruktūras (ESFRI), atnaujinimas ir	52 132 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 28 punktą)	-	-	Tyrejų, dirbančių pagerintoje mokslinių tyrimų infrastruktūros bazėje, skaičius (visos darbo dienos ekvivalentai)	127	165	
					Mokslo ir studijų institucijose susikūrusių naujų žinioms imilių įmonių (angl. spin-off) skaičius (vnt.)	0	1	

	kūrimas						
5.3.	Priemonė: aukšto lygio tyrėjų grupių vykdomi moksliniai tyrimai	1 326	-	-			
5.4.	Priemonė: MTEPI veiklai vykdyti reikalingų elektroninių išteklių (publikacijų duomenų bazė, saugykļi ir kt.) prieinamumo užtikrinimas	28 960 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 28 punktą)	-	-			
5.5.	Priemonė: ekscelencijos centrų ir paralelinių laboratorijų infrastruktūros tobulinimas sumanios specializacijos kryptyse	26 645 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 28 punktą)	504 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 29 punktą)				
5.6.	Priemonė: informacinės infrastruktūros mokslui ir studijoms plėtra (LITNET)	4 340 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 28 punktą)	-	-			
5.7.	Priemonė: mokslininkų iš užsienio pritraukimas vykdyti mokslinius tyrimus	14 481 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 28 punktą)	-	-			
5.8.	Priemonė: inovacijų ir technologijų per davimo centrų veiklos skatinimas	14 480 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 28 punktą)	-	-			
5.9.	Priemonė: doktorantūros vietų finansavimas ir plėtra (jaunimo iš užsienio pritraukimas)	1 287	62 154 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 29 punktą)	-			
5.10.	Priemonė: mokslininkų ir tyrėjų kvalifikacijos kėlimas žinioms imloje įmonėse	2 896 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 28 punktą)	-	-			
5.11.	Priemonė: mokslininkų, tyrėjų gebėjimų plėtra ir bendradarbiavimo vystymas vykdant mokslinių idėjų mainus, mokslines išvykas iš Lietuvos ir į Lietuvą	4 344 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 29 punktą)	-	-			
5.12.	Priemonė: studentų gebėjimų vykdyti MTEP veiklą ugdymas	2 317 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 28 punktą)	-	-			
5.13.	Priemonė: stažuočių po doktorantūros studijų skatinimas	7 240 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 28 punktą)	-	-			
5.14.	Priemonė: studijų kainos kompensavimas	10 137	-	-			

	įskaitant specialistų rengimą sumanios specializacijos studijų programose	(lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 29 punktą)					
5.15.	Priemonė: mokslo populiarinimo infrastruktūros sukūrimas	9 201 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 29 punktą)					
5.16.	Priemonė: finansuoti pirmosios ir antrosios pakopos bei vientisąsių ir laipsnio nesuteikiančias studijas	-	130 000 (kasmet) (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 29 punktą)	-			
5.17.	Priemonė: Lietuvos mokslo tarptautiškumo didinimas	1 738 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 29 punktą)	-	-			
5.18.	Priemonė: mokslininkų ir kitų tyrejų gebėjimų dalyvauti tarptautinėse mokslinių tyrimų programose ugdymas	1 304 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 29 punktą)	258 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 29 punktą)	-			
5.19.	Priemonė: užtikrinti aukščiausio lygio bei visuomenei ir valstybei strategiškai svarbių problemų sprendimui ir ūkio plėtrai aktualių MTEP veiklų finansavimą	2 896 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 29 punktą)	54 275 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 29 punktą)	-			
5.20.	Priemonė: mokslininkų kvalifikacijos tobulinimas vykdant aukšto lygio tarptautinius ir nacionalinius mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros projektus	49 525 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 29 punktą)	-	-			
5.21.	Priemonė: paralelinių laboratorijų MTEP veikla	1 448 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 28 punktą)	-	-			
5.22.	Priemonė: praktikos darbo vietose pagal profesiją, partnerystė su socialiniais partneriais ir jų įtraukimas į studijų praktikų organizavimo tobulinimą ir įgyvendinimą	1 738 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 29 punktą)	-	-			

Priedo pakeitimai:

Nr. [V-595/4-438](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-06-27, i. k. 2016-17700

Prioritetinės mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypties „Sveikatos technologijos ir biotechnologijos“ prioriteto „Molekulinės technologijos medicinai ir biofarmacijai“ veiksmų plano 2 priedas

PRIORITETO ĮGYVENDINIMO ETAPŪ IR STUDIJŲ, MTEP IR INOVACIJŲ POLITIKOS PRIEMONIŲ SĄRYŠIS

Prioriteto įgyvendinimo etapai, atitinkantys Veiksmų plano 19 punktą				
	1. Mokslo potencialo kritinės masės generavimas	2. Naujų idėjų ir jų sprendimų paieška	3. Technologijų ir jų prototipų kūrimas	4. Diegimas į rinką
Studijų, MTEP ir inovacijų politikos priemonės, atitinkančios Veiksmų plano 1 priede nustatytas priemonės (skliaustuose nurodytas atitinkamas Veiksmų plano 1 priedo papunktis)	MTEPI infrastruktūros atnaujinimas sumanios specializacijos kryptyse (5.1)	MTEP projektų, prisidedančių prie sumanios specializacijos strategijos prioritetų įgyvendinimo, vykdymas (1.2)		Mokslininkų ir tyrėjų kvalifikacijos kėlimas žinioms imloje įmonėse (5.10)
	Isijungimas į tarptautines mokslinių tyrimų infrastruktūras (ESFRI) bei atviros prieigos MTEP infrastruktūros, kuri reikalinga isijungimui į tarptautines mokslinių tyrimų infrastruktūras (ESFRI), atnaujinimas ir kūrimas (5.2)	MTEP rezultatų komercinimas (parama mokslininkų ir kitų tyrėjų bei studentų, dirbančių / studijuojančių mokslo ir studijų institucijose, idėjų komercinimui, parama besikuriančioms jaunoms inovacinėms įmonėms (pumpurinės įmonės, startuoliai) (4.4)		
	MTEPI veiklai vykdyti reikalingų elektroninių išteklių (publikacijų duomenų bazių, saugyklių ir kt.) prieinamumo užtikrinimas (5.4)	Parama inovacijų konsultaciniems paslaugoms teikti („Inogeb LT“) (2.1)		
	Ekscelencijos centrų ir paralelinių laboratorijų infrastruktūros tobulinimas sumanios specializacijos kryptyse (5.5)	Parama investicijoms į klasterį („InoKlaster LT“) (3.1)		
	Informacinių infrastruktūros mokslui ir studijoms plėtra (LITNET) (5.6)	Bendrų mokslo-verslo projektų, prisidedančių prie sumanios specializacijos strategijos įgyvendinimo, vykdymas („Intelektas. Bendri mokslo-verslo projektai“) (1.3)		
	Mokslininkų iš užsienio pritraukimas vykdyti mokslinius tyrimus (5.7)	Parama tiesioginėms užsienio investicijoms į MTEPI sritį pritraukti („SmartInvest LT“) (3.5)		
	Inovacijų ir technologijų perdavimo centrų veiklos skatinimas (5. 8)	Aukšto lygio tyrėjų grupių vykdomi moksliniai tyrimai (5.3)	Parama MTEPI vykdančioms įmonėmis finansinėmis priemonėmis („Technoinvestas LT“) (2.2)	
	Doktorantūros vietų finansavimas ir plėtra (jaunimo iš	Užtikrinti aukščiausio lygio bei	Parama investicijoms į pramoninę teritoriją („SmartParkas LT“) (3.4)	

	užsienio pritraukimas) (5.9)	visuomenei ir valstybei strategiskai svarbių problemų sprendimui ir ūkio plėtrai aktualių MTEP veiklų finansavimą (5.19)		
	Mokslininkų, tyréjų gebėjimų plėtra ir bendradarbiavimo vystymas vykdant mokslinių idėjų mainus, mokslienes išvykas iš Lietuvos ir į Lietuvą (5.11)	Paralelinių laboratorijų MTEP veikla (5.21)		Parama dalyvauti tarptautinėse MTEPI iniciatyvose („InoConnect LT“) (3.2)
	Stažuočių po doktorantūros studijų skatinimas (5.13)		Parama tiesioginėms užsienio investicijoms į MTEPI srity („SmartInvest LT+“) (3.6)	
	Studijų kainos kompensavimas išskaitant specialistų rengimą sumanios specializacijos studijų programose (5.14)	Parama dalyvauti tarptautinėse MTEPI iniciatyvose („InoConnect LT“) (3.2)		
	Mokslo populiarinimo infrastruktūros sukūrimas (5.15)		Parama įmonių MTEPI teikiant inovacinius čekius („Inovacinių čekiai“) (1.4)	
	Finansuoti pirmosios ir antrosios pakopos bei vientisąsias ir laipsnio nesuteikiančias studijas (5.16)		Parama bendro naudojimo MTEP infrastruktūrai („Technologijų centrai LT“) (3.3)	
	Lietuvos mokslo tarptautiškumo didinimas (5.17)		Studentų gebėjimų vykdinti MTEP veiklą ugdomas (5.12)	
	Mokslininkų ir kitų tyréjų gebėjimų dalyvauti tarptautinėse mokslinių tyrimų programose ugdomas (5.18)		Parama inovacijų paklausos, ikiprekybinių pirkimų, viešajame sektoriuje diegimui („Ikiprekybiniai pirkimai LT“) (3.7)	
	Mokslininkų kvalifikacijos tobulinimas vykdant aukšto lygio tarptautinius ir nacionalinius mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtratos projektus (5.20)		Rizikos kapitalas MTEPI veikloms (1.1)	
	Praktikos darbo vietose pagal profesiją, partnerystė su socialiniais partneriais ir jų įtraukimas į studijų praktikų organizavimo tobulinimą ir įgyvendinimą (5.22)		Kompetencijos centrų veiklos skatinimas (4.2)	
	MTEPI materialinės bazės, skirtos bendrų mokslo ir verslo projektų įgyvendinimui, kūrimas ir plėtra mokslo ir studijų institucijose (kompetencijos centrų MTEPI infrastruktūros kūrimas ir plėtra) (4.1)		Parama išradimams ir dizainui patentuoti tarptautiniu mastu („InoPatentas LT“) (1.5)	
			MTEP veiklų tarptautiškumo skatinimas (i rinką orientuotų mokslo ir verslo projektų įgyvendinimas per tarpvalstybinį tinklą) (4.3)	

Priedo pakeitimai:

Nr. [V-595/4-438](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-06-27, i. k. 2016-17700

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos švietimo ir
mokslo ministro ir Lietuvos Respublikos ūkio ministro
2015 m. balandžio 30 d. įsakymu
Nr. V-422/4-293

PRIORITETINĖS MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR EKSPERIMENTINĖS (SOCIALINĖS, KULTŪRINĖS) PLĖTROS IR INOVACIJŲ RAIDOS (SUMANIOS SPECIALIZACIJOS) KRYPTIES „SVEIKATOS TECHNOLOGIJOS IR BIOTECHNOLOGIJOS“ PRIORITETO „PAŽANGIOS TAIKOMOSIOS TECHNOLOGIJOS ASMENS IR VISUOMENĖS SVEIKATAI“ VEIKSMŲ PLANAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Prioritetinės mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypties „Sveikatos technologijos ir biotechnologijos“ prioriteto „Pažangios taikomosios technologijos asmens ir visuomenės sveikatai“ veiksmų planas (toliau – Veiksmų planas) parengtas, įgyvendinant Prioritetinį mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypčių ir jų prioritetų įgyvendinimo programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. balandžio 30 d. nutarimu Nr. 411 „Dėl Prioritetinį mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypčių ir jų prioritetų įgyvendinimo programos patvirtinimo“ (toliau – Programa).

2. Veiksmų planas parengtas, siekiant nustatyti Prioritetinės mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypties (toliau – Prioritetinė MTEPI raidos kryptis) „Sveikatos technologijos ir biotechnologijos“ prioriteto „Pažangios taikomosios technologijosasmens ir visuomenės sveikatai“ (toliau – Prioritetas) įgyvendinimo nuostatas.

3. Veiksmų planas įgyvendinamas 2015–2020 metais.

4. Veiksmų plane vartojamos sąvokos šiame teisės akte suprantamos taip:

4.1. **Klinikinių sprendimų palaikymas** – rekomendacijų asmens sveikatos priežiūros specialistams dėl paciento diagnostikos ar gydymo būdo pateikimas, naudojant didelėse duomenų bazėse esančią informaciją ir automatizuotus jos išgavimo algoritmus.

4.2. **Klinikinių sprendimų palaikymo sistema** – informacinė sistema klinikinių sprendimų palaikymui.

4.3. **Pažangus gydymas** – terapija, apimanti somatininė laštelių terapiją, personalizuotą gydymą ir nanomediciną.

4.4. **Pažangios taikomosios technologijos** – inovatyvios sveikatos priežiūros technologijos, naudojamos praktiniams uždaviniams ir problemoms, susijusioms su žmonių sveikata, spręsti.

4.5. **Pažangaus gydymo technologijos** – genų terapija, regeneracinė medicina, audinių inžinerija ir jų kombiniuotos technologijos; naudojantis jomis, sukuriami pažangios terapijos vaistiniai preparatai (žr. 2007 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Europos Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1394/2007 dėl pažangios terapijos vaistinių preparatų, iš dalies keičiantį Direktyvą 2001/83/EB ir Reglamentą (EB) Nr. 726/2004).

4.6. **Personalizuota sveikatos priežiūra** – sveikatos priežiūra, atsižvelgiant į specifinius genominius ir kitus paciento savitumus.

5. Kitos Veiksmų plane vartojamos sąvokos atitinka Programoje vartojamas sąvokas.

6. Įgyvendinant Veiksmų planą, ketinama prisištoti prie pokyčių, kurių tikimasi, įgyvendinant Valstybės pažangos strategiją „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. XI-2015 „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ patvirtinimo“. Prioritetinės MTEPI raidos krypties „Sveikatos technologijos ir biotechnologijos“ prioriteto „Pažangios taikomosios technologijosasmens ir visuomenės sveikatai“ (toliau – Prioritetas) įgyvendinimo metu sukurti rezultatai neatsiejami nuo geros visuomenės sveikatos būklės, užtikrinančios aktyvų dalyvavimą visuomeniniame gyvenime, todėl Prioritetas daugiausia prisištės, įgyvendinant sumanios visuomenės kūrimo viziją – ugdom sveiką visuomenę. Sprendžiant iššūkius, susijusius su sveikatos apsaugos sistemos veiksmingumu, reikšmingas progresas gali būti pasiektas, diegiant ir plečiant e.

technologijas ir e. paslaugas, taikant socialines inovacijas, didinant prieinamumą, ypač kaimo vietovėse, keičiant darbo organizavimo sistemą medicinos priežiūros įstaigose, plečiant specialistų pritraukimo ir išlaikymo Lietuvoje priemones. Įmonės ir viešojo sektoriaus medicinos įstaigos gali reikšmingai dalyvauti arba prisidėti, įgyvendinant E. sveikatos sistemos 2009–2015 metų plėtros programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. vasario 22 d. įsakymu Nr. V-151 „Dėl E. sveikatos sistemos 2009–2015 metų plėtros programos patvirtinimo“.

II SKYRIUS **ESAMOS SITUACIJOS APRAŠYMAS**

7. 2012 m. duomenimis, žmonių sveikatos priežiūros veiklos sektoriuje veikė apie 2 tūkst. įmonių, jose dirbo apie 18,6 tūkst. darbuotojų. Šiose įmonėse sukurta pridėtinė vertė 2012 m. buvo 141 mln. eurų. Lietuvoje yra kelios psichologų asociacijos, o veiklą vykdo daugiau nei 500 psichologų.

8. Lietuvoje veikia 2 universitetų ligoninės, kuriančios ir (arba) taikančios modernias visuomenės ir asmens sveikatos technologijas.

9. Statistikos departamento duomenimis, įmonių investicijos į mokslius tyrimus ir eksperimentinę (socialinę, kultūrinę) plėtrą (toliau – MTEP) 2012 m. buvo 0,6 mln. eurų.

10. 2011 m. sveikatos paslaugų eksportas buvo apie 12 mln. eurų. Medicinos paslaugų sektorius lėmė spartą medicininio turizmo pasaulinės rinkos augimą. 2012 m. pasaulinės medicininio turizmo rinkos apimtis siekė 8 mlrd. eurų ir prognozuojama, kad iki 2019 m., augdama 17,9 proc., sieks 25 mlrd. eurų. Pagrindinės paslaugų grupės, dominuojančios šiame sektoriuje, yra odontologija, reabilitacija ir kt. Sparčiai didėja specializuotų paslaugų (pvz., molekulinės diagnostikos, onkologinių, širdies–kraujagyslių ligų gydymo) eksporto potencialas.

11. Lietuvos mokslo ir studijų institucijų potencialas asmens ir visuomenės sveikatos srityje palyginti aukštas, kad būtų galima vykdyti MTEP veiklas, aktualias Prioritetui įgyvendinti. Mokslo ir studijų institucijose atliekami fundamentiniai ir užsakomieji darbai, be to, bendradarbiaujant su Lietuvos ir užsienio kompanijomis bei mokslo institucijomis, rengiami aukštos kvalifikacijos specialistai. Šių sričių specialistų parengiama vis daugiau. Išskiriantis ir problemos, kuriuos tikimasi spręsti, įgyvendinant Prioritetą, buvo aktualūs gana ilgai. 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų priemonių, skirtų MTEP veiklai finansuoti, lėšomis remiant mokslius tyrimus, jau pavyko pasiekti reikšmingą pažangą. Prie šios pažangos nemažai prisidėjo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis nuo 2011 m. įgyvendinama Nacionalinė mokslo programa „Lėtinės neinfekcinės ligos“, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. V-952 „Dėl Nacionalinės mokslo programos „Lėtinės neinfekcinės ligos“ patvirtinimo“. Formuluojant Prioritetui įgyvendinti reikalingų priemonių derini, atsižvelgta į pasiekta pažangą fundamentinių medicinos inžinerijos mokslių tyrimų srityje. Tokių valstybės ir visuomenės gerovei svarbių sričių kaip medicina ir sveikatos technologijos neketinama aplieisti ir ateityje. Remtinų naujų Nacionalinių mokslo programų sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2013 m. spalio 11 d. įsakymu Nr. V-949 „Dėl Nacionalinių mokslo programų sąrašo patvirtinimo“, kuriuo remiantis pradėtos rengti naujos nacionalinės mokslo programos (tarp jų – „Sveikas senėjimas“). Tikimasi, kad programų rezultatai bus naudingi, įgyvendinant Prioritetą.

12. 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų laikotarpio lėšomis mokslo ir studijų institucijose kuriama ir atnaujinama MTEP infrastruktūra, ji taip pat pasitelkiama vykdyti MTEP veiklos, kurios aktualios Prioritetui įgyvendinti. Prioritetui įgyvendinti aktualios MTEP veiklos vykdamos minėtos MTEP infrastruktūros pagrindu sukurtame Lietuvos sveikatos mokslų universitete 2014 metais veiklą pradėjusime Naujausių farmacijos ir sveikatos technologijų centre, Klaipėdoje kuriame Nacionaliniame jūros mokslų ir technologijų centre kartu su mokslo ir technologijų parko infrastruktūra. Šie mokslių tyrimų centralai naudingi ne tik moksliinės bendruomenės, bet ir privataus sektoriaus poreikiams.

13. Lietuvos mokslo ir studijų institucijos ir verslo įmonės glaudžiai bendradarbiauja, dalyvaudamos Sveikatingumo klasterio „iVita“, Kamieninių ląstelių ir regeneracinės medicinos inovacijų klasterio veikloje. Galimas bendradarbiavimas ir sinergija tarp biotechnologijos, biofarmacijos ir bioinformatikos įmonių.

14. Lietuvos telekomunikacijų, informatikos, taip pat ir bioinformatikos technologijų įmonės gali reikšmingai prisidėti, kurdamos informacines medicininių duomenų saugojimo ir didelio kiekiego vaizdinės bei

tekstinės informacijos apdorojimo, perdavimo ir archyvavimo sistemas. Biobankų ir informacinių sistemų plėtrai būtini teisės aktų pakeitimai, kurie leistų laisviau disponuoti eksperimentinė ir virtualia (skaitmenine) nuasmeninta pacientų informacija.

15. Problemas ir iššūkius, susijusius su Prioriteto įgyvendinimu, aktualu spręsti ir tarptautiniu mastu. Jo svarbą rodo bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Horizontas 2020“ (2014–2020 m.), patvirtintos 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Europos Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1291/2013 (sukurta bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Horizontas 2020“ (2014–2020 m.) ir panaikintas sprendimas Nr. 1982/2006/EB (toliau – Programa „Horizontas 2020“)), 3 dalies „Visuomenės uždaviniai“ 1 punkte numatytas uždavinys „Sveikata, demografiniai pokyčiai ir gerovė“. Jį sprendžiant, galėtų aktyviai dalyvauti Lietuvos tyrėjai ir kiti specialistai.

16. Siekiant įgyvendinti Prioritetą, pravartu stiprinti ir koncentruoti MTEP išteklius tokiose teminėse MTEP srityse kaip klinikinė medicina, sveikatos mokslai, visuomenės sveikata, neurobiologija, bioinformatika, informacinės technologijos, genetika, molekulinė biologija, biochemija, biofizika, psichologija, sociologija. Lietuvai, kuri, pasinaudodama turimais ištekliais, ketina skatinti šalies ekonomikos pertvarką ir konkurencingumą, pravartu skatinti intensyvų mokslo ir studijų institucijų bendradarbiavimą su eksperimentinės ir klinikinės medicinos tyrimus vykdančiomis įstaigomis, centrais bei verslo įmonėmis, kuriančiomis žinioms imlius produktus, stiprinti verslo gebėjimus prisidėti, kuriant ir diegiant sukurtas technologijas, ypač tokiose ekonominėse srityse kaip sveikatos paslaugos, biotechnologijos, medicinos prietaisų gamyba, farmacijos, biofarmacijos, informacinės technologijos.

III SKYRIUS **VEIKSMŲ PLANO TIKLAS IR UŽDAVINIAI**

17. Veiksmų plano tikslas – skatinti MTEP ir inovacijų veiklas, kurios sudarytų sąlygas mažėti sveikatos priežiūros ir vaistų įsigijimo, senyvo amžiaus pacientų gydymo ir slaugos išlaidoms, atsirandančioms dėl ilgėjančios gyvenimo trukmės, didėti sveiko gyvenimo trukmei, mažėti pandemijų grėsmei, geografiniam infekcinių ligų plitimui, siekti, kad mažėtų sistemiška aplinkos tarša toksinėmis medžiagomis, globalizacijos ir augančios konkurencijos dėl aukštos kvalifikacijos medicinos specialistų įtaka. Veiksmų planas taip pat prisideda, siekiant MTEP ir inovacijų sprendimais didinti didelės pridėtinės vertės, žinioms ir aukštos kvalifikacijos darbo jėgai imilių ekonominėjų veiklų įtaką šalies bendrajam vidaus produktui ir struktūriniams ūkio pokyčiams.

18. Veiksmų plano uždaviniai:

- 18.1. kurti ir į rinką diegti naujas technologijas, produktus, procesus, metodus;
- 18.2. skatinti žinioms imlaus verslo kūrimąsi, didelį potencialą turinčių įmonių plėtrą;
- 18.3. skatinti klasterizaciją, integraciją į tarptautinius vertės kūrimo tinklus ir investicijas į MTEP ir inovacijas;
- 18.4. skatinti viešojo ir privataus sektorių bendradarbiavimą, žinių ir technologijų perdavimą, siekiant komercinti MTEP rezultatus;
- 18.5. stiprinti mokslo ir studijų institucijų ir kitų viešojo ir privataus sektorių subjektų potencialą ir gebėjimus kurti ir komercinti žinias, rengti mokslo ir inovacijų vadybos specialistus.

IV SKYRIUS **PRIORITETO ĮGYVENDINIMO ETAPAI**

19. Prioritetui įgyvendinti naudojamos priemonės parinktos, vadovaujantis Lietuvos inovacijų plėtros 2014–2020 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 1281 „Dėl Lietuvos inovacijų plėtros 2014–2020 metų programos patvirtinimo“, Valstybine studijų, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros 2013–2020 metų plėtros programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gruodžio 5 d. nutarimu Nr. 1494 „Dėl Valstybinės studijų, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros 2013–2020 metų plėtros programos patvirtinimo“, ir jas įgyvendinančiais teisės aktais.

20. Prioritetui įgyvendinti reikalingų studijų, MTEP ir inovacijų politikos priemonių rinkinys nustatytas, atsižvelgiant į tarptautinės nepriklausomų ekspertų darbo grupės 2014 m. vasario 21 d. ataskaitą „Prioritetų įgyvendinimo kelrodžiai“. Atsižvelgiant į šią ataskaitą, išskiriami šie Prioriteto įgyvendinimo etapai:

20.1. mokslo potencialo kritinės masės generavimo etapas apima veiklas, susijusias su tinkamos aplinkos naujoms idėjoms, sprendimams ieškoti, technologijoms, prototipams kurti sudarymu ir pasirengimu vykdyti šias veiklas;

20.2. naujų idėjų ir jų sprendimų paieška apima Prioritetui įgyvendinti reikalingus bendro ir tikslinio pobūdžių fundamentinius mokslinius tyrimus;

20.3. technologijų ir jų prototipų kūrimo etapas apima Prioritetui įgyvendinti reikalingus pramoninius mokslinius tyrimus ir bandomąją taikomąją veiklą;

20.4. diegimo į rinką etapas apima veiklas, susijusias su naujų produktų diegimu į rinką;

20.5. verslo potencialo kritinės masės generavimo etapas apima veiklas, susijusias su žinių ir inovacijų perdavimu ir sklaida visuomenėje ir panaudojimu plačiu mastu.

21. Veiksmų plano 2 priede numatytais kiekviename Prioriteto įgyvendinimo etape aktualių studijų, MTEP ir inovacijų politikos priemonių rinkinys.

V SKYRIUS **PRIORITETO TEMINIS SPECIFIŠKUMAS**

22. Įgyvendinant Veiksmų planą, siekiama:

22.1. tirti ir kurti pažangias taikomąsias technologijas, sudarant sąlygas plėtoti ankstyvą fazę (I-II) klinikinių tyrimų ir biobankų paslaugas, taip pat skaitmenines paslaugas ir optimizuotą bei saugų medicininį duomenų valdymą, informacinių sistemų integravimą su multimodaliniaiems paciento duomenimis, biobankų produktus, taip pat individualias ląstelių linijas, biobankų integraciją su lokaliomis, nacionalinėmis bei tarptautinėmis sistemomis ir MTEP struktūromis;

22.2. tirti ir kurti pažangaus gydymo technologijas, sudarant sąlygas plėtoti pažangios terapijos vaistinių preparatų metodikas, iki klinikinius modelius, klinikinių tyrimų konцепcijas ir tyrimo protokolus, individualizuotus sprendimus asmens sveikatos priežiūrai, klinikinių procesų ir paciento sveikatos individualų modeliavimą, panaudojant biobankų veiklos produktus, klinikinių sprendimų palaikymo ir pacientų savistabos sistemas, sveikatos duomenų semantinį ir techninį struktūrizavimą informacinėse sistemoje, multimodalinių molekulinių, vaizdinimo, signalų ir kitų biomedicininės duomenų integravimą, individualių asmens sveikatos priežiūros paslaugų klinikinę validaciją;

22.3. tirti ir kurti visuomenės sveikatos elektronines ir mobilių technologijas, sudarant sąlygas plėtoti mobilias sveikatos platformas, skirtas individualiomis mobiliomis technologijomis vertinti savo sveikatos rizikos profilį ir gauti e. konsultacijas, šiuolaikinių elektroninių ir mobilių technologijų panaudojimą, kuriant inovatyvius, vartotojui patrauklius sveikatos ugdymo sprendimus, e. platformas visuomenės sveikatos rodikliams vertinti, intervencijoms planuoti, atsižvelgiant į rizikos veiksnius, socialinius ir kitus netolygumus, jas kurti, atrinkti ir ekonominiam efektyvumui vertinti;

22.4. tirti ir kurti visuomenės psichikos sveikatos stiprinimo ir labiausiai paplitusių psichikos sveikatos problemų (savižudybės, priklausomybės, vaikų psichikos ir kitos psichikos problemos) prevencijos, nustatymo, stebėsenos, intervencijų ir vertinimo pažangias taikomąsias technologijas;

22.5. tirti ir kurti sveikatos priežiūros paslaugų teikimo ir organizavimo metodus, siekiant kokybiškų ir savalaikių sveikatos priežiūros paslaugų ir efektyvaus sveikatos sistemos valdymo.

23. Sėkmingas Veiksmų plano 22 punkte minimų siekių įgyvendinimas neatsiejamas nuo viešojo ir privataus sektorių institucijų vykdomų MTEP veiklų.

24. Svarbus vaidmuo, įgyvendinant Prioritetą, tenka jungtinėms studijų, mokslinių tyrimų ir eksperimentinėms (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų iniciatyvoms (toliau – Jungtinės iniciatyvos). Pasitelkiant jas, ketinama spresti ūkio sektoriams aktualias problemas, vykdant MTEP veiklą ūkio sektoriams aktualia tematika ir tikintis, kad privatus sektorius įsitrauks, realizuojant MTEP veiklos rezultatus. Įgyvendinant Jungtinės iniciatyvas, atsižvelgiant į Veiksmų plano 22 punkte numatytais siekius ir Veiksmų plano 18 punkte nustatytus uždavinius, MTEP veiklos vykdomos, siekiant:

24.1. diegti į rinką biobankų, klinikinių tyrimų produktus, plėtoti su jais susijusias paslaugas, taikyti jas sveikatos priežiūros įstaigų veikloje;

24.2. diegti į rinką pažangaus gydymo technologijas, sveikatos priežiūros įstaigų veikloje taikyti individualizuotos asmens sveikatos priežiūros paslaugas;

24.3. sukurti funkcionuojančią mobilios sveikatos platformą, skirtą, pasitelkus mobilias technologijas bei įvairius mobiliųjų duomenų surinkimo įrenginius, vertinti savo sveikatos rizikos profilį ir gauti e. konsultacijas;

24.4. diegti metodikas ir interaktyvias technologijas, išplečiančias sveikos gyvensenos ugdymo ir sveikatos stiprinimo galimybes ugdymo įstaigose, bendruomenėse ir sveikatos priežiūros sistemoje;

24.5. sukurti e. platformą duomenų rinkimui apie gyvenseną, rizikos veiksnius, visuomenės sveikatos technologijas ir jų analizei;

24.6. sveikatos priežiūros įstaigose diegti naujus sveikatos priežiūros paslaugų teikimo ir organizavimo metodus.

25. Veiksmų plano 22 punkte nustatyti siekiai gali būti keičiami, atsižvelgiant į Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos prioritetų įgyvendinimo koordinavimo grupės, sudarytos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro ir Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2014 m. birželio 20 d. įsakymu Nr. V-576/4-409 „Dėl Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos prioritetų įgyvendinimo koordinavimo grupės sudarymo ir jos darbo reglamento patvirtinimo“ (toliau – Koordinavimo grupė), siūlymus, formuojamus, atsižvelgiant į Veiksmų plano įgyvendinimo stebėsenos, poveikio vertinimo ir mokslo ir studijų institucijų bendradarbiavimo skatinimo proceso metu surinktus ar kitokius pagrįstus duomenis ir siūlymus.

VI SKYRIUS **VEIKSMŲ PLANO ĮGYVENDINIMAS**

26. Veiksmų plano 18 punkte nustatyti uždaviniai įgyvendinami, vykdant Veiksmų plano 1 priede nustatytas priemones.

27. Veiksmų plano įgyvendinimas gali būti finansuojamas:

27.1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis;

27.2. Europos Sajungos finansinės paramos (2014–2020 metų Europos Sajungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugpjūčio 8 d. sprendimu Nr. C(2014) 6397 (toliau – Veiksmų programa), 1 prioriteto „Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimas“, Veiksmų programos 3 prioriteto „Smulkiojo ir vidutinio verslo konkurencingumo skatinimas“ ir Veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų ištakų potencialo didinimas“ priemonių) ir bendrojo finansavimo lėšomis;

27.3. mokslo ir studijų institucijų lėšomis;

27.4. viešųjų ir privačių juridinių asmenų lėšomis;

27.5. Programos „Horizontas 2020“ ir kitų tarptautinių programų lėšomis.

28. Dalis Veiksmų programos 1 prioriteto ir 9 prioriteto priemonių lėšų skirtos tiesiogiai remti veiklas, reikalingas Prioritetui įgyvendinti, todėl Veiksmų plano 1 predo lentelėje prie šių priemonių numatyta preliminari suma, kurią ketinama panaudoti Prioritetui įgyvendinti pagal poreikį.

29. Dalis Veiksmų programos 1 prioriteto priemonių lėšų nepriskirtinos konkretiems prioritetinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypčių prioritetais (toliau – MTEPI prioritetai), jų įgyvendinimo rezultatai gali prisdėti prie visų arba daugumos MTEPI prioritetų įgyvendinimo.

30. Dalis Veiksmų programos 9 prioriteto priemonių ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis įgyvendinamos priemonės aktualios visai studijų, MTEP ir inovacijų sistemai ir konkretiems MTEPI prioritetais nepriskirtinos, tačiau jų įgyvendinimo rezultatai gali prisdėti ir prie Prioriteto įgyvendinimo.

31. Veiksmų programos 3 prioriteto priemonės, nors ir aktualios visai verslo sąlygų gerinimo ir pagalbos verslui sistemai, netiesiogiai prisdės prie Veiksmų plano įgyvendinimo, daugiausia privataus sektoriaus subjektams sudarydamos sąlygas diegti į rinką naujus produktus ir generuodamais kritinę verslo potencialo masę. Įgyvendinant Veiksmų programos 3 prioriteto priemones, planuojama remti šias Prioritetui įgyvendinti aktualias veiklas: gaminių ir (arba) produktų dizaino kūrimas, didelio poveikio technologijų diegimas į

tradicinės pramonės šakas, produkcijos pristatymas tarptautinėse parodose ir (arba) mugėse, planuojamų eksportuoti gaminių ir paslaugų sertifikavimas, naujų gamybos ir paslaugų teikimo pajėgumų didinimas, verslo inkubatorių infrastruktūros plėtra, narystė tarptautiniuose tinkluose (platformose), naujų produktų ir paslaugų žinomumo didinimas, konsultacijos pradedantiesiems verslininkams.

32. Mokslo ir studijų institucijų lėšas ketinama pritraukti, remiant veiklas, susijusias su studijų ir MTEP infrastruktūros, reikalingos Prioritetui įgyvendinti, kūrimu ir atnaujinimu (įgyvendant infrastruktūros projektus, tikėtina, kad mokslo ir studijų institucijos prisidės nuosavomis lėšomis). Veiksmų plano 1 priedo lentelėje šios lėšos įtrauktos į skiltį „Valstybės biudžeto lėšos ir kitos lėšos“.

33. Privačių juridinių asmenų lėšas ketinama pritraukti, įgyvendant priemones, kurių pagrindu vykdomiems projektams numatytais valstybės bendrasis finansavimas – verslo įmonės privalės nuosavomis lėšomis padengti dalį projektų vertės. Veiksmų plano 1 priedo lentelėje šios lėšos pateiktos skiltyje „Privataus sektoriaus lėšos“.

34. Prioritetas iš dalies gali būti įgyvendintas, Lietuvos tyrejams ir kitiems specialistams dalyvaujant Programos „Horizontas 2020“ ir kitų tarptautinių programų įgyvendinimo procese. Veiksmų plano 1 priedo lentelėje lėšos, pritrauktos iš tarptautinių programų, nenurodytos.

35. Įgyvendant Veiksmų planą, siekiama kiekybinių ir kokybinių rezultatų, atitinkančių Veiksmų plano 1 priede nustatytus vertinimo kriterijus.

36. Veiksmų plano uždaviniaus įgyvendinančių priemonių kvietimų teikti paraiškas skelbimo arba projektų sąrašų sudarymo terminai nustatomi, atsižvelgiant į 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administrevimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administrevimo taisyklių patvirtinimo“.

37. Prioritetinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypčių plėtrą ir jų prioritetą (taip pat MTEPI prioritetų veiksmų planų) įgyvendinimą koordinuoja Koordinavimo grupė.

38. Veiksmų planas įgyvendinamas, skatinant ir remiant verslo subjektų ir mokslo ir studijų institucijų sąveiką ir bendradarbiavimą. Verslo subjektus ir mokslo ir studijų institucijas bendradarbiauti skatina Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra švietimo ir mokslo ministro ir ūkio ministro nustatyta tvarka. Kaip įgyvendinama Programa, stebima, nuolat analizuojant ir vertinant MTEPI prioritetų veiksmų planų įgyvendinimą. Veiksmų plano įgyvendinimo stebėseną ir vertinimą švietimo ir mokslo ministro ir ūkio ministro nustatyta tvarka atlieka Mokslo ir studijų stebėsenos ir analizės centras.

39. Veiksmų plano 1 priede nustatyti studijų, MTEP ir inovacijų politikos priemonių pagrindu vykdomų Europos Sąjungos struktūrinių fondų arba kitų šaltinių lėšomis planuojamų finansuoti projektų metu kuriamą infrastruktūrą ir įsigyjama įranga neturi dubliuoti šiuo metu mokslo ir studijų institucijose ar kituose viešojo sektoriaus subjektuose esančios infrastruktūros ir įrangos, išskyrus atvejus, kai esamos infrastruktūros ir įrangos pajėgumo nepakanka Prioritetui įgyvendinti.

40. Veiksmų plano 1 priede pateiktas priemonių sąrašas gali būti keičiamas, atsižvelgiant į 2018 metais planuojamo tarpinio Prioriteto įgyvendinimo vertinimo rezultatus, taip pat įvertinus galimų priemonių vykdymo poreikius.

Prioritetinės mokslių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypties „Sveikatos technologijos ir biotechnologijos“ prioriteto „Pažangios taikomosios technologijos asmens ir visuomenės sveikatai“ veiksmų plano 1 priedas

VEIKSMŲ PLANO UŽDAVINIAI, PRIEMONĖS, PRELIMINARUS LĖŠŲ POREIKIS JOMS ĮGYVENDINTI IR VERTINIMO KRITERIJAI

Eil. Nr.	Uždaviniai ir priemonės	Preliminarios lėšos, tūkst. Eur			Atsakinga institucija	Uždavinių ir priemonių vertinimo kriterijai	Kriterijų reikšmės	
		Europos Sajungos struktūrinų fondų lėšos	Valstybės biudžeto ir kitos lėšos	Privataus sektorius lėšos			2018 metai	2023 metai
1.	Uždavinys: kurti ir diegti į rinką naujas technologijas, produktus, procesus, metodus					Įmonių pajamos iš parduotų sertifikuotų produktų per 3 m. po projekto įgyvendinimo (tūkst. Eur)	0	20
1.1.	Priemonė: Rizikos kapitalas MTEPI veikloms	5 000 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 29 punktą)	-	-	Švietimo ir mokslo ministerija	Bendrai vykdomy verslo ir mokslo ir studijų institucijų projektų skaičius (vnt.) Naujų įmonių, gavusių investicijas, skaičius	2	5
1.2.	Priemonė: MTEP projektų, prisidedančių prie sumanios specializacijos strategijos prioritetų įgyvendinimo, vykdymas	35 917 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 29 punktą)	-	-			10 (rodiklis skirtas visiems prioritetais)	70 (rodiklis skirtas visiems prioritetais)
1.3.	Priemonė: bendrų mokslo-verslo projektų, prisidedančių prie sumanios specializacijos strategijos prioritetų įgyvendinimo, vykdymas („Intelektas. Bendri mokslo-verslo projektai“)	30 917 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 29 punktą)	-	17 950 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 29 punktą)			0	1
1.4.	Priemonė: parama įmonių MTEPI, teikiant inovacinius čekius („Inovaciniai čekiai“)	4 558	-	4 558			Ūkio ministerija	Sertifikuotų produktų skaičius (vnt.)
1.5.	Priemonė: parama išradimams ir dizainui patentuoti tarptautiniu mastu („InoPatentas LT“)							
2.	Uždavinys: skatinti žinioms imlaus verslo kūrimąsi, didelį potencialą turinčių įmonių	1 314	-	1 314		Naujos įmonės, gavusios investicijų per 3 m. po projekto įgyvendinimo	1	2

	plėtrą:					(vnt.)		
2.1.	Priemonė: parama inovacijų konsultacinėms paslaugoms teikti („Inogeb LT“)					Kitos formos nei subsidija finansinę paramą gaunančių įmonių skaičius (vnt.)	1	3
2.2.	Priemonė: parama MTEPI vykdančioms įmonėms finansinėmis priemonėmis („Technoinvestas LT“)					Nauji klasterio nariai per 3 m. nuo projekto įgyvendinimo pradžios (vnt.)	4	8
3.	Uždavinys: skatinti klasterizaciją, integraciją į tarptautinius vertės kūrimo tinklus ir investicijas į MTEP ir inovacijas					Pritraukta privačių investicijų į MTEPI sritį pagal sumanios specializacijos kryptis per 3 m. po projekto įgyvendinimo (tūkst. Eur) (Šio vertinimo kriterijaus reikšmės skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 29 punktą)	42 353	95 295
3.1.	Priemonė: parama investicijoms į klasterį ir klasterio eksploatacijai („InoKlaster LT“)	7 819	-	7 819		Teisiškai saistančių susitarimų su tarptautiniais partneriais skaičius (vnt.)	4	10
3.2.	Priemonė: parama dalyvauti tarptautinėse MTEPI iniciatyvoje („InoConnect LT“)							
3.3.	Priemonė: parama bendro naudojimo MTEP infrastruktūrai ir inovacijų paramos paslaugoms („Technologijų centrai LT“)							
3.4.	Priemonė: parama investicijoms į pramoninę teritoriją („SmartParkas LT“)							
3.5.	Priemonė: parama tiesioginėms užsienio investicijoms į MTEPI sritį pritraukti („SmartInvest LT“)	5 792 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 29 punktą)	-	-				
3.6.	Priemonė: parama tiesioginėms užsienio investicijoms į MTEPI sritį („SmartInvest LT+“)	28 962 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 29 punktą)	-	28 962 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 29 punktą)		Ikiprekybinių pirkimų skaičius	5 (rodiklis skirtas visiems prioritams)	10 (rodiklis skirtas visiems prioritams)
3.7.	Parama inovacijų paklausos, ikiprekybinių pirkimų, viešajame sektoriuje diegimui („Ikiprekybiniai pirkimai LT“)	29 360 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 29 punktą)		29 360 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 29 punktą)				
4.	Uždavinys: skatinti viešojo ir privataus sektorų bendradarbiavimą, žinių ir				Švietimo ir mokslo	Mokslo ir studijų institucijų vykdomi verslo MTEP užsakymai (tūkst. Eur)	1	1,4

	technologijų perdavimą, siekiant komercinti MTEP rezultatus:				ministerija	Mokslo ir studijų institucijų pajamos iš intelektinės veiklos rezultatų (tūkst. Eur)	0,9	1,2
4.1.	Priemonė: MTEPI materialinės bazės, skirtos bendru mokslo ir verslo projektų įgyvendinimui, kūrimas ir plėtra mokslo ir studijų institucijoje (kompetencijos centru MTEPI infrastruktūros kūrimas ir plėtra)	8 690 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 29 punktą)	-	2 172 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 29 punktą)		Patentinės paraiškos (vnt.) Doktorantūra, vykdoma kartu su verslo subjektais (doktorantų skaičius)	0 1 1 2	
4.2.	Priemonė: kompetencijos centru veiklos skatinimas	11 580 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 29 punktą)	-	-				
4.3.	Priemonė: MTEP veiklų tarptautiškumo skatinimas (i rinką orientuotų mokslo-verslo projekto įgyvendinimas per tarpvalstybinį tinklą)	135	-	135				
4.4.	Priemonė: MTEP rezultatų komercinimas (parama mokslininkų ir kitų tyrejų bei studentų, dirbančių / studijuojančių mokslo ir studijų institucijoje, idėjų komercinimui, parama besikuriančioms jaunoms inovaciniems įmonėms (pumpurinės įmonės, startuoliai)	41	504 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 30 punktą)	-				
5.	Uždavinys: stiprinti mokslo ir studijų institucijų ir kitų viešojo ir privataus sektorių subjektų potencialą ir gebėjimus kurti ir komercinti žiniasklaidos, rengti mokslo ir inovacijų vadybos specialistus					Išorės vartotojai iš užsienio mokslo ir studijų institucijų, Lietuvos ir užsienio verslo įmonių, pasinaudoję atnaujinta atviros prieigos mokslinių tyrimų infrastruktūra (lėšos, gautos iš šių vartotojų) (tūkst. Eur)	89,3	116,1
5.1.	Priemonė: MTEPI infrastruktūros atnaujinimas sumanios specializacijos kryptyse	49 988 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 29 punktą)	-	-		Publikacijų dažnai cituojamuose periodiniuose mokslo leidiniuose skaičius (vnt.)	470	517
5.2.	Priemonė: įsijungimas į tarptautines mokslinių tyrimų infrastruktūras (ESFRI) bei atviros prieigos MTEP infrastruktūros, kuri reikalina įsijungimui į tarptautines mokslinių tyrimų	52 132 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 29	-	-		Tyrejų, dirbančių pagerintoje mokslinių tyrimų infrastruktūros bazėje, skaičius (visos darbo dienos ekvivalentai)	58	75
						Mokslo ir studijų institucijose susikūrusių naujų žinioms imilių įmonių (angl. spin-off) skaičius (vnt.)	0	1

	infrastruktūras (ESFRI), atnaujinimas ir kūrimas	punktą)					
5.3.	Priemonė: aukšto lygio tyrejų grupių vykdomi moksliniai tyrimai	614	-	-			
5.4.	Priemonė: MTEPI veiklai vykdyti reikalingų elektroninių išteklių (publikacijų duomenų bazių, saugyklų ir kt.) prieinamumo užtikrinimas	28 960 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 29 punktą)	-	-			
5.5.	Priemonė: ekscelencijos centrų ir paralelinių laboratorijų infrastruktūros tobulinimas sumanios specializacijos kryptyse	26 645 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 29 punktą)	504 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 30 punktą)				
5.6.	Priemonė: informacinės infrastruktūros mokslui ir studijoms plėtra (LITNET)	4 340 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 29 punktą)	-	-			
5.7.	Priemonė: mokslininkų iš užsienio pritraukimas vykdyti mokslinius tyrimus	14 481 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 29 punktą)	-	-			
5.8.	Priemonė: inovacijų ir technologijų perdavimo centrų veiklos skatinimas	14 480 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 29 punktą)	-	-			
5.9.	Priemonė: doktorantūros vietų finansavimas ir plėtra (jaunimo iš užsienio pritraukimas)	644	62 154 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 30 punktą)	-			
5.10.	Priemonė: mokslininkų ir tyrejų kvalifikacijos kėlimas žinioms imloise įmonėse	2 896 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 29 punktą)	-	-			
5.11.	Priemonė: mokslininkų, tyrejų gebėjimų plėtra ir bendradarbiavimo vystymas vykdant mokslinių idėjų mainus, mokslines išvykas iš Lietuvos ir į Lietuvą	4 344 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 30 punktą)	-	-			
5.12.	Priemonė: studentų gebėjimų vykdyti MTEP	2 317	-	-			

	veiklą ugdymas	(lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 29 punktą)						
5.13.	Priemonė: stažuočių po doktorantūros studijų skatinimas	7 240 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 29 punktą)	-	-				
5.14.	Priemonė: studijų kainos kompensavimas išskaitant specialistų rengimą sumanios specializacijos studijų programose	10 137 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 30 punktą)	-	-				
5.15.	Priemonė: mokslo populiarinimo infrastruktūros sukūrimas	9 201 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 30 punktą)						
5.16.	Priemonė: finansuoti pirmosios ir antrosios pakopos bei vientisąsias ir laipsnio nesuteikiančias studijas	-	130 000 (kasmet) (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 30 punktą)	-				
5.17.	Priemonė: Lietuvos mokslo tarptautiškumo didinimas	1 738 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 30 punktą)	-	-				
5.18.	Priemonė: mokslininkų ir kitų tyrejų gebėjimų dalyvauti tarptautinėse mokslinių tyrimų programose ugdymas	1 304 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 30 punktą)	258 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 30 punktą)	-				
5.19.	Priemonė: užtikrinti aukščiausio lygio bei visuomenei ir valstybei strategiškai svarbių problemų sprendimui ir ūkio plėtrai aktualių MTEP veiklų finansavimą	2 896 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 30 punktą)	54 275 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 30 punktą)	-				
5.20.	Priemonė: mokslininkų kvalifikacijos tobulinimas vykdant aukšto lygio tarptautinius ir nacionalinius mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtrai projektus	49 525 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 30 punktą)	-	-				
5.21.	Priemonė: paralelinių laboratorijų MTEP veikla	1 448 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 29 punktą)	-	-				

5.22.	Priemonė: praktikos darbo vietose pagal profesiją, partnerystė su socialiniais partneriais ir jų įtraukimas į studijų praktikų organizavimo tobulinimą ir igyvendinimą	1 738 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 30 punktą)	-	-				
-------	--	--	---	---	--	--	--	--

Priedo pakeitimai:

Nr. [V-595/4-438](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-06-27, i. k. 2016-17700

Prioritetinės mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypties „Sveikatos technologijos ir biotechnologijos“ prioriteto „Pažangios taikomosios technologijos asmens ir visuomenės sveikatai“ veiksmų plano 2 priedas

PRIORITETO ĮGYVENDINIMO ETAPŪ IR STUDIJŲ, MTEP IR INOVACIJŲ POLITIKOS PRIEMONIŲ SĄRYŠIS

Prioriteto įgyvendinimo etapai, atitinkantys Veiksmų plano 20 punktą					
Studiju, MTEP ir inovacijų politikos priemonės, atitinkančios Veiksmų plano 1 priede nustatytas priemonės (skliaustuose nurodytas atitinkamasis Veiksmų plano 1 priedo papunktis)	1. Mokslo potencialo kritinės masės generavimas	2. Naujų idėjų ir jų sprendimų paieška	3. Technologijų ir jų prototipų kūrimas	4. Diegimas į rinką	5. Verslo potencialo kritinės masės generavimas
MTEPI infrastruktūros atnaujinimas sumanios specializacijos kryptyse (5.1)	MTEP projektų, prisidedančių prie sumanios specializacijos strategijos prioritetų įgyvendinimo, vykdymas (1.2)	MTEP rezultatų komercinimas (parama mokslininkų ir kitų tyrėjų bei studentų, dirbančių / studijuojančių mokslo ir studijų institucijose, idėjų komercinimui, parama besikuriančioms jaunoms inovaciniems įmonėms (pumpurinės įmonės, startuoliai) (4.4)		Mokslininkų ir tyrėjų kvalifikacijos kėlimas žinioms imlioje įmonėse (5.10)	
Įsijungimas į tarptautines mokslinių tyrimų infrastruktūras (ESFRI) bei atviros prieigos MTEP infrastruktūros, kuri reikalinga įsijungimui į tarptautines mokslinių tyrimų infrastruktūras (ESFRI), atnaujinimas ir kūrimas (5.2)					
MTEPI veiklai vykdyti reikalingų elektroninių išteklių (publikacijų duomenų bazę, saugykļų ir kt.) prieinamumo užtikrimimas (5.4)	Parama inovacijų konsultacinėms paslaugoms teikti („Inogeb LT“) (2.1)				
Ekscelencijos centrų ir paralelinių laboratorijų infrastruktūros tobulinimas sumanios specializacijos kryptyse (5.5)	Parama investicijoms į klasterį („InoKlaster LT“) (3.1)				
Informacinių infrastruktūros mokslui ir studijoms plėtra (LITNET) (5.6)	Bendrų mokslo-verslo projektų, prisidedančių prie sumanios specializacijos strategijos įgyvendinimo, vykdymas („Intelektas. Bendri mokslo-verslo projektai“) (1.3)				
Mokslininkų iš užsienio pritraukimas vykdyti mokslinius tyrimus (5.7)	Parama tiesioginėms užsienio investicijoms į MTEPI sritį pritraukiti („SmartInvest LT“) (3.5)				
Inovacijų ir technologijų perdavimo centrų veiklos skatinimas (5. 8)	Aukšto lygio tyrėjų grupių vykdomi moksliniai tyrimai (5.3)	Parama MTEPI vykdančioms įmonėmis finansinėmis priemonėmis („Technoinvestas LT“) (2.2)			
Doktorantūros vietų finansavimas ir plėtra (jaunimo iš užsienio pritraukimas) (5.9)	Užtikrinti aukščiausio lygio bei visuomenei ir valstybei	Parama investicijoms į pramoninę teritoriją („SmartParkas LT“) (3.4)			

		strategiškai svarbių problemų sprendimui ir ūkio plėtrai aktualių MTEP veiklų finansavimą (5.19)	
	Mokslininkų, tyrejų gebėjimų plėtra ir bendradarbiavimo vystymas vykdant mokslinių idėjų mainus, mokslienes išvykas iš Lietuvos ir į Lietuvą (5.11)	Paralelinių laboratorijų MTEP veikla (5.21)	Parama dalyvauti tarptautinėse MTEPI iniciatyvose („InoConnect LT“) (3.2)
	Stažuočių po doktorantūros studijų skatinimas (5.13)		Parama tiesioginėms užsienio investicijoms į MTEPI sritį („SmartInvest LT+“) (3.6)
	Studijų kainos kompensavimas išskaitant specialistų rengimą sumanios specializacijos studijų programose (5.14)	Parama dalyvauti tarptautinėse MTEPI iniciatyvose („InoConnect LT“) (3.2)	
	Mokslo populiarinimo infrastruktūros sukūrimas (5.15)	Parama įmonių MTEPI teikiant inovacinius čekius („Inovacinių čekiai“) (1.4)	
	Finansuoti pirmosios ir antrosios pakopos bei vientisąsių ir laipsnio nesuteikiančias studijas (5.16)	Parama bendro naudojimo MTEP infrastruktūrai („Technologijų centrai LT“) (3.3)	
	Lietuvos mokslo tarptautiškumo didinimas (5.17)	Studentų gebėjimų vykdyti MTEP veiklą ugdomas (5.12)	
	Mokslininkų ir kitų tyrejų gebėjimų dalyvauti tarptautinėse mokslinių tyrimų programose ugdomas (5.18)	Parama inovacijų paklausos, ikiprekybinių pirkimų, viešajame sektoriuje diegimui („Ikiprekybiniai pirkimai LT“) (3.7)	
	Mokslininkų kvalifikacijos tobulinimas vykdant aukšto lygio tarptautinius ir nacionalinius mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros projektus (5.20)		Rizikos kapitalas MTEPI veikloms (1.1)
	Praktikos darbo vietose pagal profesiją, partnerystė su socialiniais partneriais ir jų įtraukimas į studijų praktikų organizavimo tobulinimą ir įgyvendinimą (5.22)		Kompetencijos centrų veiklos skatinimas (4.2)
	MTEPI materialinės bazės, skirtos bendrų mokslo ir verslo projektų įgyvendinimui, kūrimas ir plėtra mokslo ir studijų institucijoje (kompetencijos centrų MTEPI infrastruktūros kūrimas ir plėtra) (4.1)		Parama išradimams ir dizainui patentuoti tarptautiniu mastu („InoPatentas LT“) (1.5)
			MTEP veiklų tarptautiškumo skatinimas (i rinką orientuotų mokslo ir verslo projektų įgyvendinimas per tarpvalstybinį tinklą) (4.3)

Priedo pakeitimai:

Nr. [V-595/4-438](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-06-27, i. k. 2016-17700

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos švietimo ir
mokslo ministro ir Lietuvos Respublikos
ūkio ministro
2015 m. balandžio 30 d. įsakymu
Nr. V-422/4-293

**PRIORITETINĖS MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR EKSPERIMENTINĖS (SOCIALINĖS, KULTŪRINĖS)
PLĖTROS IR INOVACIJŲ RAIDOS (SUMANIOS SPECIALIZACIJOS) KRYPTIES „SVEIKATOS
TECHNOLOGIJOS IR BIOTECHNOLOGIJOS“ PRIORITETO „PAŽANGI MEDICINOS
INŽINERIJA ANKSTYVAI DIAGNOSTIKAI IR GYDYMUI“ VEIKSMŲ PLANAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Prioritetinės mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypties „Sveikatos technologijos ir biotechnologijos“ prioriteto „Pažangi medicinos inžinerija ankstyvai diagnostikai ir gydymui“ veiksmų planas (toliau – Veiksmų planas) parengtas, įgyvendinant Prioritetinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypčių ir jų prioritetų įgyvendinimo programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. balandžio 30 d. nutarimu Nr. 411 „Dėl Prioritetinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypčių ir jų prioritetų įgyvendinimo programos patvirtinimo“ (toliau – Programa).

2. Veiksmų planas parengtas, siekiant nustatyti Prioritetinės mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypties (toliau – Prioritetinė MTEPI raidos kryptis) „Sveikatos technologijos ir biotechnologijos“ prioriteto „Pažangi medicinos inžinerija ankstyvai diagnostikai ir gydymui“ (toliau – Prioritetas) įgyvendinimo nuostatas.

3. Veiksmų planas įgyvendinamas 2015–2020 metais.
4. Veiksmų plane vartojamos sąvokos šiame teisės akte suprantamos taip:
 - 4.1. **Adityvinės technologijos** – biomedžiagų (taip pat kompozitinių) ir gaminių, pasižyminčių suteiktomis funkcinėmis savybėmis, kūrimo technologijos, grįstos sumaniu 3D spausdinimui.
 - 4.2. **Biomedicininė inžinerija** – inžinerinių principų, metodų taikymas medicinos ir biologijos problemoms spręsti.
 - 4.3. **Klinikinių sprendimų palaikymas** – rekomendacijų asmens sveikatos priežiūros specialistams dėl paciento diagnostikos ar gydymo būdo pateikimas, naudojant didelėse duomenų bazėse esančią informaciją ir automatizuotus jos išgavimo algoritmus.
 - 4.4. **Klinikinių sprendimų palaikymo sistema** – informacinė sistema klinikinių sprendimų palaikymui.
 - 4.5. **Mechatronika** – tarpdisciplininė sritis, jungianti mechaniką, elektroniką, valdymo ir kompiuterių technologijas.
 - 4.6. **Medicininės medžiagos arba biomedžiagos** – bet kurios medžiagos, paviršiai ar konstrukcijos, kurios sąveikauja su audiniais arba biologinėmis sistemomis.
 - 4.7. **Nanomedicina** – nanotechnologijų taikymas ligų diagnostikai ir gydymui.

5. Kitos Veiksmų plane vartojamos sąvokos atitinka Programoje vartojamas sąvokas.
6. Įgyvendinant Veiksmų planą, ketinama prisištoti prie pokyčių, kurių tikimasi, įgyvendinant Valstybės pažangos strategiją „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. XI-2015 „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ patvirtinimo“. Prioritetinės MTEPI raidos krypties „Sveikatos technologijos ir biotechnologijos“ prioriteto „Pažangi medicinos inžinerija ankstyvai diagnostikai ir gydymui“ (toliau – Prioritetas) įgyvendinimo metu sukurti rezultatai neatsiejami nuo geros visuomenės sveikatos būklės, užtikrinančios aktyvų dalyvavimą visuomeniniame gyvenime, todėl Prioritetas daugiausia prisištės, įgyvendinant sumanios visuomenės kūrimo viziją – ugdomat sveiką visuomenę.

II SKYRIUS **ESAMOS SITUACIJOS APRAŠYMAS**

7. Lietuva turi unikalių sinerginių galimybių kurti inovacijas. Didelės galios greitaveikių lazerių technologijos, kurios labai plačiai vystomas tiek privačiame gamybos sektoriuje, tiek viešojo sektoriaus mokslo įstaigose, plačiai taikomos šiuolaikinėse molekulių, ląstelių ir audinių vaizdinimo srityse, įvairiose diagnostikos ir gydymo procedūrose.

8. Šiuo metu šalyje veikia 14 gamybos įmonių, kurioms aktualus Prioriteto įgyvendinimas. 2012 m. duomenimis, švitinimo, elektromedicininės ir elektroterapinės įrangos gamybos sektorius veikė 5 įmonės, jų sukurta pridėtinė vertė, gaminant įvairią medicininę įrangą, protezus, reagentus ir pan., siekė 159 mln. eurų.

9. Statistikos departamento duomenimis, įmonių investicijos į mokslinius tyrimus ir eksperimentinę (socialinę, kultūrinę) plėtrą (toliau – MTEP) 2007–2013 m. buvo apie 7,4 mln. eurų.

10. 2012 m. duomenimis, elektroninės medicininės įrangos eksportas sudarė apie 157 mln. eurų. Tais pačiais metais mechanoterapijos įrangos eksportas sudarė apie 17 mln. eurų.

11. Didėjančias eksporto galimybes lemia pasaulyje sparčiai besivystanti medicinos prietaisų rinka. Prognozuojama, kad belaidžių medicinos technologijų rinka iki 2019 m. augs daugiau nei 37 proc. per metus ir sieks 25 mlrd. eurų, ortopedijos ir reabilitacijos priemonių rinka augs 7 proc. ir 2019 m. virsys 9 mlrd. eurų.

12. Lietuvos mokslo ir studijų institucijų potencialas medicinos inžinerijos srityje palyginti aukštas, kad būtų galima vykdyti MTEP veiklas, aktualias Prioritetui įgyvendinti. Mokslo ir studijų institucijose atliekami fundamentiniai ir užsakomieji darbai, be to, bendradarbiaujant su Lietuvos ir užsienio kompanijomis bei mokslo institucijomis, rengiami aukštos kvalifikacijos specialistai. Šios srities specialistų parengiama vis daugiau. Iššūkiai ir problemos, kuriuos tikimasi spręsti, įgyvendinant Prioritetą, buvo aktualūs gana ilgai. 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų priemonių, skirtų MTEP veiklai finansuoti, lėšomis remiant mokslinius tyrimus, jau pavyko pasiekti reikšmingą pažangą. Prie šios pažangos nemažai prisidėjo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis nuo 2011 m. įgyvendinama Nacionalinė mokslo programa „Lėtinės neinfekcinės ligos“, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. V-952 „Dėl Nacionalinės mokslo programos „Lėtinės neinfekcinės ligos“ patvirtinimo“. Formuluojant Prioritetui įgyvendinti reikalingų priemonių derini, atsižvelgta į pasiekta pažangą fundamentinių medicinos inžinerijos mokslinių tyrimų srityje. Tokių valstybės ir visuomenės gerovei svarbių sričių kaip medicina ir sveikatos technologijos neketinama aplieisti ir ateityje. Remtinų naujų Nacionalinių mokslo programų sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2013 m. spalio 11 d. įsakymu Nr. V-949 „Dėl Nacionalinių mokslo programų sąrašo patvirtinimo“, kuriuo remiantis pradėtos rengti naujos nacionalinės mokslo programos (tarp jų – „Sveikas senėjimas“). Tikimasi, kad programų rezultatai bus naudingi, įgyvendinant Prioritetą.

13. 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų laikotarpio lėšomis mokslo ir studijų institucijose kuriamą ir atnaujinamą MTEP infrastruktūrą, ji taip pat pasitelkiama vykdyti MTEP veikloms, kurios aktualios Prioritetui įgyvendinti. Prioritetui įgyvendinti aktualios MTEP veiklos bus vykdomos minėtos MTEP infrastruktūros pagrindu kuriamame Valstybiniame mokslinių tyrimų institute Jungtiniame inovatyvios medicinos centre, Vilniaus universiteto Lazerinių tyrimų centre, kuriame 2014 metais veiklą pradėjo tarptautinės prieigos lazerinis kompleksas „Naglis“, Vilniaus universiteto biotechnologijos ir biochemijos mokslinių potencialą sujungsiančiame Jungtiniame gyvybės mokslų centre, Lietuvos sveikatos mokslų universitete 2014 metais veiklą pradėjusiame Naujausių farmacijos ir sveikatos technologijų centre.

14. Lietuvos mokslo ir studijų institucijos ir verslo įmonės palaiko glaudžius ryšius, dalyvaudamos Lazerinių ir inžinerinių technologijų klasterio, Pažangių ortopedijos ir reabilitacijos priemonių klasterio, Odontologijos inovacijų klasterio veikloje. Galimas bendradarbiavimas ir sinergija tarp medicinos technologijas ir gamtos mokslus vystančių mokslo ir studijų institucijų.

15. Problemas ir iššūkiai, susijusius su Prioriteto įgyvendinimu, aktualu spręsti ir tarptautiniu mastu. Jo svarbą rodo bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Horizontas 2020“ (2014–2020 m.), patvirtintos 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Europos Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1291/2013 (sukurta bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Horizontas 2020“ (2014–2020 m.) ir panaikintas sprendimas Nr. 1982/2006/EB (toliau – Programa „Horizontas 2020“)), 1 dalies „Pažangus mokslas“ 2 punkte numatytas uždavinys „Ateities ir besiformuojančios technologijos“, 2 dalies „Pramonės pirmavimas“ 1 punkte numatytas uždavinys „Pirmavimas kuriant didelio poveikio ir pramonės technologijas“ ir 3 dalies „Visuomenės

uždaviniai“ 1 punkte numatytais uždavinių „Sveikata, demografiniai pokyčiai ir gerovė“. Juos sprendžiant, galėtų aktyviai dalyvauti Lietuvos tyrejai ir kiti specialistai.

16. Siekiant išgyvendinti Prioritetą, pravartu stiprinti ir koncentruoti MTEP išteklius tokiose teminėse MTEP srityse kaip medicina ir jos šakos (ypač neuromokslai, kardiologija, onkologija, gastroenterologija ir kt.), taip pat biofizika, lazerių, sensorių, ultragarso, medicininės informatikos ir elektronikos, bioinformatikos ir žinių inžinerijos, vaizdų ir signalų technologijos. Kad būtų stiprinami žmogiškųjų išteklių gebėjimai šiose srityse, turi būti rengiami aukštos kvalifikacijos medicinos, biofizikos, informatikos, elektronikos, inžinerijos specialistai, ypač daug dėmesio skiriant tarpdisciplininėms ir tarpkryptinėms studijoms, doktorantūrai, praktikai po doktorantūros. Lietuvai, kuri, pasinaudodama turimais ištekliais, ketina skatinti šalies ekonomikos pertvarką ir konkurencingumą, pravartu skatinti intensyvų mokslo ir studijų institucijų bendradarbiavimą su eksperimentinės ir klinikinės medicinos tyrimus vykdančiomis įstaigomis, centrais bei verslo įmonėmis, kuriančiomis žinioms imlius produktus, stiprinti verslo gebėjimus prisdėti, kuriant ir diegiant sukurtas technologijas, ypač tokiose MTEP ir ekonominėse veiklose kaip biomedicininė inžinerija, elektronika ir informatika, lazeriai, ultragarsinė diagnostika, biomedžiagų inžinerija, tekstilė, medicininės įrangos gamyba, kompiuterizuotų stebėsenos ir sveikatinimo priemonių gamyba.

17. Lietuva, turėdama labai aukšto lygio mokslinį potencialą biotechnologijų ir lazerių kryptyse, galėtų išgyti solidų konkurencinį pranašumą, vystydama lazerinių technologijų plėtrą, skatindama šios pramonės skvarbą į medicininių taikymų sritį. Sinergijos, kurias tikslina išnaudoti, egzistuoja, tarpusavyje siejant klinikinės medicinos bei medicininės elektronikos ir biomedicininės inžinerijos mokslus, kur aktualūs medicinos uždaviniai sprendžiami inovatyviais intelektualių sensorių, belaidės neinvazinės sveikatos stebėsenos sistemų, personalizuotos predikcijos, prevencijos ir dirbtiniu intelektu grįstais ankstyvos diagnostikos metodais ir prietaisais. Smulkaus ir vidutinio verslo įmonės, panaudodamos elektronikos ir biomedicininės inžinerijos įdirbį, gali spręsti daugelį aktualių sveikatos priežiūros uždavinių ir užimti atsivėrusias nišas rinkoje.

18. Išgyvendinant Veiksmų planą, planuojamos kurti technologijos, jas sėkmingai kuriant ir diegiant, leistų panaudoti platų medicininės kompetencijos bei kaupiamos informacijos spektrą (nuo genetikos iki fiziologinių procesų stebėsenos) holistiniam susirgimui (ypač persidengiančių) modeliavimui, naujų žymenų paieškai, diagnostinių ir gydymo sprendimų patikimumo didinimui, užimti nišas diagnostinių, gydymo priemonių ir produktų (sumanūs dėvimi ir belaidžiai sensoriai su įterptinėmis sistemomis, naujos diagnostikos ir gydymo integruotos sistemas ir kt.) bei paslaugų rinkoje, panaudoti naujas fotonikos, fotosensibilizacijos, ultragarsinės audinių charakterizacijos, neinvazinės ir mažai invazinės technologijas, aparatūrines ir programinės priemonės ir plėtoti jų taikymą.

III SKYRIUS **VEIKSMŲ PLANO TIKSLAS IR UŽDAVINIAI**

19. Veiksmų plano tikslas – skatinti MTEP ir inovacijų veiklas, kurios sudarytu salygas mažėti sveikatos priežiūros ir vaistų įsigijimo, senyvo amžiaus pacientų gydymo ir slaugos išlaidoms, atsirandančioms dėl ilgėjančios gyvenimo trukmės, didėti sveiko gyvenimo trukmei, mažėti pandemijų grėsmei, geografiniam infekcinių ligų plitimui, siekti, kad mažėtų sistemiška aplinkos tarša toksinėmis medžiagomis, globalizacijos ir augančios konkurencijos dėl aukštos kvalifikacijos medicinos specialistų įtaka. Veiksmų planas taip pat prisideda, siekiant MTEP ir inovacijų sprendimais didinti didelės pridėtinės vertės, žinioms ir aukštos kvalifikacijos darbo jėgai imlių ekonominį veiklų įtaką šalies bendrajam vidaus produktui ir struktūriniam ūkio pokyčiams.

20. Veiksmų plano uždaviniai:

- 20.1. kurti ir į rinką diegti naujas technologijas, produktus, procesus, metodus;
- 20.2. skatinti žinioms imlaus verslo kūrimąsi, didelį potencialą turinčių įmonių plėtrą;
- 20.3. skatinti klasterizaciją, integraciją į tarptautinius vertės kūrimo tinklus ir investicijas į MTEP ir inovacijas;
- 20.4. skatinti viešojo ir privataus sektorių bendradarbiavimą, žinių ir technologijų perdavimą, siekiant komercinti MTEP rezultatus;
- 20.5. stiprinti mokslo ir studijų institucijų ir kitų viešojo ir privataus sektorių subjektų potencialą ir gebėjimus kurti ir komercinti žinias, rengti mokslo ir inovacijų vadybos specialistus.

IV SKYRIUS **PRIORITETO ĮGYVENDINIMO ETAPAI**

21. Prioritetui įgyvendinti naudojamos priemonės parinktos, vadovaujantis Lietuvos inovacijų plėtros 2014–2020 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 1281 „Dėl Lietuvos inovacijų plėtros 2014–2020 metų programos patvirtinimo“, Valstybine studiją, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros 2013–2020 metų plėtros programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gruodžio 5 d. nutarimu Nr. 1494 „Dėl Valstybinės studijų, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros 2013–2020 metų plėtros programos patvirtinimo“, ir jas įgyvendinančiais teisės aktais.

22. Prioritetui įgyvendinti reikalingą studiją, MTEP ir inovacijų politikos priemonių rinkinys nustatytas, atsižvelgiant į tarptautinės nepriklausomų ekspertų darbo grupės 2014 m. vasario 21 d. ataskaitą „Prioritetų įgyvendinimo kelrodžiai“. Atsižvelgiant į šią ataskaitą, išskiriami šie Prioriteto įgyvendinimo etapai:

22.1. mokslo potencialo kritinės masės generavimo etapas apima veiklas, susijusias su tinkamos aplinkos naujoms idėjoms, sprendimams ieškoti, technologijoms, prototipams kurti sudarymu ir pasirengimu vykdyti šias veiklas;

22.2. naujų idėjų ir jų sprendimų paieška apima Prioritetui įgyvendinti reikalingus bendro ir tikslinio pobūdžių fundamentinius mokslinius tyrimus;

22.3. technologijų ir jų prototipų kūrimo etapas apima Prioritetui įgyvendinti reikalingus pramoninius mokslinius tyrimus ir bandomąją taikomąją veiklą;

22.4. diegimo į rinką etapas apima veiklas, susijusias su naujų produkų diegimu į rinką;

22.5. verslo potencialo kritinės masės generavimo etapas apima veiklas, susijusias su žinių ir inovacijų perdavimu ir sklaida visuomenėje ir panaudojimu plačiu mastu.

23. Veiksmų plano 2 priede numatytais kiekviename Prioriteto įgyvendinimo etape aktualių studijų, MTEP ir inovacijų politikos priemonių rinkinys.

V SKYRIUS **PRIORITETO TEMINIS SPECIFIŠKUMAS**

24. Įgyvendinant Veiksmų planą, siekiama konsoliduoti medicinines, gamtamokslines ir technologines kompetencijas bei atitinkamus resursus naujiems holistiniams diagnostikos ir gydymo metodams plėtoti ir diegti gaminamų priemonių ir siūlomų sveikatos paslaugų pavidalu:

24.1. kurti susirgimų modeliavimo, medicininės informatikos ir žinių inžinerijos technologijas;

24.2. kurti metodus, technologijas ir programines priemones registruojamiems medicininiam vaizdams ir signalams apdoroti (antrinis apdorojimas) – vaizdų, signalų kiekybiniams parametram, susijusiems su audinių ir organų struktūra bei funkcijomis, skaičiuoti ir ankstyviesiems patologiniams pokyčiams nustatyti;

24.3. tirti ir kurti žinių inžinerijos technologijas informacijai, žinioms, vidiniams dėsningumams nustatyti ir diagnostiniams žymenims išgauti iš didelių bendrai kaupiamų duomenų bazė, debesų kompiuterijos technologijų;

24.4. plėtoti programines priemones susirgimams modeliuoti ir numatyti, klinikiniams sprendimams palaikyti (diagnostikos ir gydymo rekomendacijos), kompiuterizuotus navigacinius metodus ir priemones minimaliai invazinei chirurgijai;

24.5. tirti ir kurti biomedicininės inžinerijos, elektronikos ir mechatronikos bei biomechanikos technologijas;

24.6. ieškoti naujų ankstyvųjų susirgimų stadijų, reikalaujančių ypač aukšto jautrumo diagnostikos principų ir metodų technologinių sprendimų, netiesinės poveikio spinduliuotės ir biologinės aplinkos sąveikos metodų, ultragarsinės sonografijos žymenų neurodegeneraciniams pokyčiams nustatyti, naujų gydomojo poveikio lastelėms ir audiniams kompleksinių mechanizmų, tirti optoakustinius netiesinius sinerginius mechanizmus;

24.7. ieškoti ir tirti inovatyvius nestacionarinės stebėsenos sprendimus, kompleksiškai panaudojant multimodalinių signalų srautus;

24.8. tirti jutikliais registruojamas duomenų sasajas ir suliejimą (angl. *fusion*), intra- ir interpersonalines fiziologinių multimodalinių signalų sasajas bei kryptinges sinchronizacijas, ieškoti naujų diagnostikos ir stebėsenos sprendimų, panaudojant kompleksinių dinaminių sistemų analizės principus;

24.9. tirti ir kurti lazerinės ir ultragarso diagnostikos bei gydymo technologijas;

24.10. tirti ir kurti ultragarsinės ir lazerinės ankstyvos neinvazinės diagnostikos metodus ir prietaisus, skirtus neurologijai, onkologijai, audinių diferencinei diagnostikai;

24.11. kurti gydymo įrangą: sonoporacijos, fotosensibilizacijos, tikslinio ir valdomo vaistų įvedimo bei audinių inžinerijos, nanomedicinos ir biooptikos priemones, infuzijų techniką, neinvazinio ir mažai invazinio gydymo instrumentus;

24.12. tirti ir kurti naujas ultragarsinės transkraniinės neinvazinės sonografijos ir stebėsenos technologijas ankstyvai neurodegeneratyvių ligų diagnostikai, intrakraniiniam slėgiui vertinti, ieškoti inžinerinių sprendimų ir plėtoti programines priemones sonografijos skiriamumui padidinti, 3D segmentavimui ir vaizdinimui, lazerų taikymo metodikas diagnostikai ir gydymui, išplėtotus sonoporacijos metodus gydymui, genų ir audinių inžinerijai, kurti prietaisus, regiszruojančius naujus diagnostinius žymenis, optoelektroninių, lazerinių ir ultragarsinių metodų pagrindu;

24.13. tirti ir kurti medicininių medžiagų (biomedžiagų), reabilitacinės bei nanomedicinos technologijas;

24.14. tirti ir kurti 3D vaizdinimo priemonėmis suprojektuotas personalizuotas biomedžiagais ir ortopedinius gaminius, gaminamus 3D spausdinimo būdu, biosuderinamas bei nanomedžiagomis grįstas dangas, sumanios funkcinės bei antimikrobinės tekstilės medžiagų ir protezų, biomechatroninių priemonių neigaliessiems prototipus, diegti parengtas naujas adityvinės gamybos technologijas (protokolus), skirtus formuoti šiuos gaminius;

24.15. gaminti naujos kartos reabilitacinės ir kompensacinės technikos bandomasių partijas, pasižyminčias adaptivumu, žmogaus–kompiuterio sasajomis ir mechatronikos technologijomis;

24.16. tirti ir kurti biosuderinamas medžiagas, formuojančias adityvinės gamybos technologijų pagrindu, biokeramiką, polimerinius kompozitus, pakeičiančius metalus, gaminant implantuojamus medicinos prietaisus, funkcinės medžiagas, naudojančias implantams, endo- ir egzoprotezams, sumanią tekstilę, nanomedžiagas, ortopedines, sumanias reabilitacines, kompensacines biomechatronines priemones neigaliessiems.

25. Sékmingas Veiksmų plano 24 punkte minimų siekių įgyvendinimas neatsiejamas nuo viešojo ir privataus sektorių institucijų vykdomų MTEP veiklų.

26. Svarbus vaidmuo, įgyvendinant Prioritetą, tenka jungtinėms studijų, mokslių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų iniciatyvoms (toliau – Jungtinės iniciatyvos). Pasitelkiant jas, ketinama spręsti ūkio sektoriams aktualias problemas, vykdant MTEP veiklą ūkio sektoriams aktualia tematika ir tikintis, kad privatus sektorius įsitrauks, realizuojant MTEP veiklos rezultatus. Įgyvendinant Jungtines iniciatyvas, atsižvelgiant į Veiksmų plano 24 punkte numatytais siekius ir Veiksmų plano 20 punkte nustatytus uždavinius, MTEP veiklos vykdomos, siekiant:

26.1. diegti į rinką ir aprūpinti sveikatos priežiūros įstaigas naujomis biosuderinamomis biomedžiagomis ir sumaniomis funkcinėmis medžiagomis, technologijomis, kompensacine ir reabilitacine technika;

26.2. diegti į rinką ir aprūpinti sveikatos priežiūros įstaigas nauja specializuota diagnostine ir gydymo įranga;

26.3. diegti į rinką ir aprūpinti sveikatos priežiūros įstaigas nauja personalizuota sveikatinimui ir fiziologinei stebėsenai skirta įranga;

26.4. diegti į rinką ir aprūpinti sveikatos priežiūros įstaigas programine ir žinių inžinerijos įranga gydytojams.

27. Veiksmų plano 24 punkte nustatyti siekiai gali būti keičiami, atsižvelgiant į Mokslių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos prioritetų įgyvendinimo koordinavimo grupės, sudarytos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro ir Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2014 m. birželio 20 d. įsakymu Nr. V-576/4-409 „Dėl Mokslių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos prioritetų įgyvendinimo koordinavimo grupės sudarymo ir jos darbo reglamento patvirtinimo“ (toliau – Koordinavimo grupė), siūlymus, formuojamus, atsižvelgiant į Veiksmų plano įgyvendinimo stebėsenos, poveikio vertinimo ir mokslo ir studijų institucijų bendradarbiavimo skatinimo proceso metu surinktus ar kitokius pagrįstus duomenis ir siūlymus.

VEIKSMŲ PLANO ĮGYVENDINIMAS

28. Veiksmų plano 20 punkte nustatyti uždaviniai įgyvendinami, vykdant Veiksmų plano 1 priede nustatytas priemones.

29. Veiksmų plano įgyvendinimas gali būti finansuojamas:

29.1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis;

29.2. Europos Sąjungos finansinės paramos (2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. sprendimu Nr. C(2014) 6397 (toliau – Veiksmų programa), 1 prioriteto „Mokslių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimas“, Veiksmų programos 3 prioriteto „Smulkiuojo ir vidutinio verslo konkurencingumo skatinimas“ ir Veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ priemonių) ir bendrojo finansavimo lėšomis;

29.3. mokslo ir studijų institucijų lėšomis;

29.4. viešųjų ir privačių juridinių asmenų lėšomis;

29.5. Programos „Horizontas 2020“ ir kitų tarptautinių programų lėšomis.

30. Dalis Veiksmų programos 1 prioriteto ir 9 prioriteto priemonių lėšų skirtos tiesiogiai remti veiklas, reikalingas Prioritetui įgyvendinti, todėl Veiksmų plano 1 priedo lentelėje prie šių priemonių numatyta preliminari suma, kurią ketinama panaudoti Prioritetui įgyvendinti pagal poreikį.

31. Dalis Veiksmų programos 1 prioriteto priemonių lėšų nepriskirtinos konkretniems prioritetinių mokslių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypčių prioritetais (toliau – MTEPI prioritetai), jų įgyvendinimo rezultatai gali prisdėti prie visų arba daugumos MTEPI prioritetų įgyvendinimo.

32. Dalis Veiksmų programos 9 prioriteto priemonių ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis įgyvendinamos priemonės aktualios visai studijų, MTEP ir inovacijų sistemai ir konkretniems MTEPI prioritetais nepriskirtinos, tačiau jų įgyvendinimo rezultatai gali prisdėti ir prie Prioriteto įgyvendinimo.

33. Veiksmų programos 3 prioriteto priemonės, nors ir aktualios visai verslo sėlygų gerinimo ir pagalbos verslui sistemai, netiesiogiai prisdės prie Veiksmų plano įgyvendinimo, daugiausia privataus sektoriaus subjektams sudarydamos sėlygas diegti į rinką naujus produktus ir generuodamos kritinę verslo potencialo masę. Įgyvendinant Veiksmų programos 3 prioriteto priemones, planuojama remti šias Prioritetui įgyvendinti aktualias veiklas: gaminių ir (arba) produkų dizaino kūrimas, didelio poveikio technologijų diegimas į tradicinės pramonės šakas, produkcijos pristatymas tarptautinėse parodose ir (arba) mugėse, planuojamų eksportuoti gaminių ir paslaugų sertifikavimas, naujų gamybos ir paslaugų teikimo pajėgumų didinimas, verslo inkubatorių infrastruktūros plėtra, narystė tarptautiniuose tinkluose (platformose), naujų produkų ir paslaugų žinomumo didinimas, konsultacijos pradedantiesiems verslininkams.

34. Mokslo ir studijų institucijų lėšas ketinama pritraukti, remiant veiklas, susijusias su studijų ir MTEP infrastruktūros, reikalingos Prioritetui įgyvendinti, kūrimu ir atnaujinimu (įgyvendinant infrastruktūros projektus, tiketina, kad mokslo ir studijų institucijos prisdės nuosavomis lėšomis). Veiksmų plano 1 priedo lentelėje šios lėšos įtrauktos į skiltį „Valstybės biudžeto lėšos ir kitos lėšos“.

35. Privačių juridinių asmenų lėšas ketinama pritraukti, įgyvendinant priemones, kurių pagrindu vykdomiems projektams numatytas valstybės bendrasis finansavimas – verslo įmonės privalės nuosavomis lėšomis padengti dalį projektų vertės. Veiksmų plano 1 priedo lentelėje šios lėšos pateiktos skiltyje „Privataus sektoriaus lėšos“.

36. Prioritetas iš dalies gali būti įgyvendintas, Lietuvos tyrėjams ir kitiems specialistams dalyvaujant Programos „Horizontas 2020“ ir kitų tarptautinių programų įgyvendinimo procese. Veiksmų plano 1 priedo lentelėje lėšos, pritrauktos iš tarptautinių programų, nenurodytos.

37. Įgyvendinant Veiksmų planą, siekiama kiekybinių ir kokybinių rezultatų, atitinkančių Veiksmų plano 1 priede nustatytus vertinimo kriterijus.

38. Veiksmų plano uždavinius įgyvendinančių priemonių kvietimų teikti paraiškas skelbimo arba projektų sąrašų sudarymo terminai nustatomi, atsižvelgiant į 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“.

39. Prioritetinių moksliinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypčių plėtrą ir jų prioritetą (taip pat MTEPI prioritetų veiksmų planų) įgyvendinimą koordinuoja Koordinavimo grupė.

40. Veiksmų planas įgyvendinamas, skatinant ir remiant verslo subjektų ir mokslo ir studijų institucijų sąveiką ir bendradarbiavimą. Verslo subjektus ir mokslo ir studijų institucijas bendradarbiauti skatina Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra švietimo ir mokslo ministro ir ūkio ministro nustatyta tvarka. Kaip įgyvendinama Programa, stebima, nuolat analizuojant ir vertinant MTEPI prioritetų veiksmų planų įgyvendinimą. Veiksmų plano įgyvendinimo stebėseną ir vertinimą švietimo ir mokslo ministro ir ūkio ministro nustatyta tvarka atlieka Mokslo ir studijų stebėsenos ir analizės centras.

41. Veiksmų plano 1 priede nustatyta studijų, MTEP ir inovacijų politikos priemonių pagrindu vykdomų Europos Sąjungos struktūrinių fondų arba kitų šaltinių lėšomis planuojamų finansuoti projektų metu kuriamą infrastruktūrą ir įsigijama įranga neturi dubliuoti šiuo metu mokslo ir studijų institucijose ar kituose viešojo sektoriaus subjektuose esančios infrastruktūros ir įrangos, išskyrus atvejus, kai esamos infrastruktūros ir įrangos pajėgumo nepakanka Prioritetui įgyvendinti.

42. Veiksmų plano 1 priede pateiktas priemonių sąrašas gali būti keičiamas, atsižvelgiant į 2018 metais planuojamo tarpinio Prioriteto įgyvendinimo vertinimo rezultatus, taip pat įvertinus galimų priemonių vykdytojų poreikius.

Prioritetinės mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypties „Sveikatos technologijos ir biotechnologijos“ prioriteto „Pažangi medicinos inžinerija ankstyvai diagnostikai ir gydymui“ veiksmų plano 1 priedas

VEIKSMŲ PLANO UŽDAVINIAI, PRIEMONĖS, PRELIMINARUS LĘŠU POREIKIS JOMS ĮGYVENDINTI IR VERTINIMO KRITERIJAI

Eil. Nr.	Uždaviniai ir priemonės	Preliminarios lėšos, tūkst. Eur			Atsakinga institucija	Uždavinių ir priemonių vertinimo kriterijai	Kriterijų reikšmės	
		Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	Valstybės biudžeto ir kitos lėšos	Privataus sektorius lėšos			2018 metai	2023 metai
1.	Uždavinys: kurti ir diegti į rinką naujas technologijas, produktus, procesus, metodus					Sukurti gaminių, paslaugų ar procesų prototipai (konceptijos) per 3 m. po projekto įgyvendinimo (vnt.)	6	14
1.1.	Priemonė: Rizikos kapitalas MTEPI veikloms	5 000 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 31 punkta)	-	-	Švietimo ir mokslo ministerija	Bendrai vykdomyų verslo ir mokslo ir studijų institucijų projektų skaičius (vnt.)	2	4
1.2.	Priemonė: MTEP projektų, prisidedančių prie sumanios specializacijos strategijos prioritetų įgyvendinimo, vykdymas	35 917 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 31 punkta)	-	-		Naujų įmonių, gavusių investicijas, skaičius	10 (rodiklis skirtas visiems prioritetais)	70 (rodiklis skirtas visiems prioritetais)
1.3.	Priemonė: bendrų mokslo-verslo projektų, prisidedančių prie sumanios specializacijos strategijos prioritetų įgyvendinimo, vykdymas („Intelektas. Bendri mokslo-verslo projektai“)	30 917 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 31 punkta)	-	17 950 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 31 punkta)				
1.4.	Priemonė: parama įmonių MTEPI, teikiant inovacinius čekius („Inovaciniai čekiai“)	4 046	-	4 046	Ūkio ministerija	Sertifikuotų produktų skaičius (vnt.)	0	1
1.5.	Priemonė: parama išradimams ir dizainui patentuoti tarptautiniu mastu („InoPatentas LT“)							
2.	Uždavinys: skatinti žinioms imlaus verslo kūrimąsi, didelių potencialą turinčių įmonių	1 314	-	1 314		Naujos įmonės, gavusios investicijų per 3 m. po projekto įgyvendinimo	1	2

plėtra				(vnt.)		
2.1.	Priemonė: parama inovacijų konsultacinėms paslaugoms teikti („Inogeb LT“)			Kitos formos nei subsidija finansinę paramą gaunančių įmonių skaičius (vnt.)	1	3
2.2.	Priemonė: parama MTEPI vykdančioms įmonėms finansinėmis priemonėmis („Technoinvestas LT“)					
3.	Uždavinys: skatinti klasterizaciją, integraciją į tarptautinius vertės kūrimo tinklus ir investicijas į MTEP ir inovacijas			Pritraukta privačių investicijų į MTEPI sritį pagal sumanios specializacijos kryptis per 3 m. po projekto įgyvendinimo (tūkst. Eur) (Šio vertinimo kriterijaus reikšmės skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 31 punktą)	42 353	95 295
3.1.	Priemonė, parama investicijoms į klasterį ir klasterio eksploatavimui („InoKlaster LT“)	3 685		Teisiškai saistančių susitarimų su tarptautiniais partneriais skaičius (vnt.)	4	10
3.2.	Priemonė: parama dalyvauti tarptautinėse MTEPI iniciatyvose („InoConnect LT“)					
3.3.	Priemonė: parama bendro naudojimo MTEP infrastruktūrai ir inovacijų paramos paslaugoms („Technologijų centrai LT“)					
3.4.	Priemonė: parama investicijoms į pramoninę teritoriją („SmartParkas LT“)					
3.5.	Priemonė: parama tiesioginėms užsienio investicijoms į MTEPI sritį pritraukti („SmartInvest LT“)	5 792 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 31 punktą)	-			
3.6.	Priemonė: parama tiesioginėms užsienio investicijoms į MTEPI sritį („SmartInvest LT+“)	28 962 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 31 punktą)	-	28 962 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 31 punktą)		
3.7.	Parama inovacijų paklausos, ikiprekybinių pirkimų, viešajame sektoriuje diegimui („Ikiprekybiniai pirkimai LT“)	29 360 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 31 punktą)		29 360 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 31 punktą)	Ikiprekybinių pirkimų skaičius	5 (rodiklis skirtas visiems prioritetams) 10 (rodiklis skirtas visiems prioritetams)
4.	Uždavinys: skatinti viešojo ir privataus sektorių bendradarbiavimą, žinių ir technologijų perdavimą, siekiant komercinti MTEP rezultatus			Švietimo ir mokslo ministerija	Mokslo ir studijų institucijų vykdomi verslo MTEP užsakymai (tūkst. Eur)	62 80,8
					Mokslo ir studijų institucijų pajamos iš intelektinės veiklos rezultatų (tūkst.	4,6 6

					Eur)		
4.1.	Priemonė: MTEPI materialinės bazės, skirtos bendru mokslo ir verslo projektų įgyvendinimui, kūrimas ir plėtra mokslo ir studijų institucijose (kompetencijos centrų MTEPI infrastruktūros kūrimas ir plėtra)	8 690 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 31 punktą)	-	2 172 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 31 punktą)	Patentinės paraškos (vnt.) Doktorantūra, vykdoma kartu su verslo subjektais (doktorantų skaičius)	2 1	5 2
4.2.	Priemonė: kompetencijos centrų veiklos skatinimas	11 580 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 31 punktą)	-	-			
4.3.	Priemonė: MTEP veiklų tarptautiškumo skatinimas (i rinką orientuotų mokslo-verslo projektų įgyvendinimas per tarpvalstybinį tinklą)	268	-	268			
4.4.	Priemonė: MTEP rezultatų komercinimas (parama mokslininkų ir kitų tyrejų bei studentų, dirbančių / studijuojančių mokslo ir studijų institucijose, idėjų komercinimui, parama besikuriančioms jaunoms inovaciniems įmonėms (pumpurinės įmonės, startuoliai)	41	504 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 32 punktą)	-			
5.	Uždavinys: stiprinti mokslo ir studijų institucijų ir kitų viešojo ir privataus sektorių subjektų potencialą ir gebėjimus kurti ir komercinti žinias, rengti mokslo ir inovacijų vadybos specialistus				Išorės vartotojai iš užsienio mokslo ir studijų institucijų, Lietuvos ir užsienio verslo įmonių, pasinaudoję atnaujinta atviros prieigos mokslinių tyrimų infrastruktūra (lėšos, gautos iš šių vartotojų) (tūkst. Eur)	14,4	18,7
5.1.	Priemonė: MTEPI infrastruktūros atnaujinimas sumanios specializacijos kryptyse	49 988 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 31 punktą)	-	-	Publikacijų dažnai cituojamuose periodiniuose mokslo leidiniuose skaičius (vnt.)	14	19
5.2.	Priemonė: įsijungimas į tarptautines mokslinių tyrimų infrastruktūras (ESFRI) bei atviros prieigos MTEP infrastruktūros, kuri reikalina įsijungimui į tarptautines mokslinių tyrimų infrastruktūras (ESFRI), atnaujinimas ir kūrimas	52 132 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 31 punktą)	-	-	Tyrejų, dirbančių pagerintoje mokslinių tyrimų infrastruktūros bazėje, skaičius (visos darbo dienos ekvivalentai) Mokslo ir studijų institucijose susikūrusių naujų žinioms imlių įmonių (angl. <i>spin-off</i>) skaičius (vnt.)	28 0	37 1

5.3.	Priemonė: aukšto lygio tyrėjų grupių vykdomi moksliniai tyrimai	990	-	-			
5.4.	Priemonė: MTEPI veiklai vykdyti reikalingų elektroninių išteklių (publikacijų duomenų bazių, saugyklų ir kt.) prieinamumo užtikrinimas	28 960 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 31 punktą)	-	-			
5.5.	Priemonė: ekscelencijos centrų ir paralelinių laboratorijų infrastruktūros tobulinimas sumanios specializacijos kryptyse	26 645 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 31 punktą)	504 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 32 punktą)				
5.6.	Priemonė: informacinės infrastruktūros mokslui ir studijoms plėtra (LITNET)	4 340 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 31 punktą)	-	-			
5.7.	Priemonė: mokslininkų iš užsienio pritraukimas vykdyti mokslinius tyrimus	14 481 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 31 punktą)	-	-			
5.8.	Priemonė: inovacijų ir technologijų perdaravimo centrų veiklos skatinimas	14 480 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 31 punktą)	-	-			
5.9.	Priemonė: doktorantūros vietų finansavimas ir plėtra (jaunimo iš užsienio pritraukimas)	1 287	62 154 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 32 punktą)	-			
5.10.	Priemonė: mokslininkų ir tyrėjų kvalifikacijos kėlimas žinioms imloje įmonėse	2 896 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 31 punktą)	-	-			
5.11.	Priemonė: mokslininkų, tyrėjų gebėjimų plėtra ir bendradarbiavimo vystymas vykdant mokslinių idėjų mainus, mokslines išvykas iš Lietuvos ir į Lietuvą	4 344 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 32 punktą)	-	-			
5.12.	Priemonė: studentų gebėjimų vykdyti MTEP	2 317	-	-			

	veiklą ugdymas	(lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 31 punktą)					
5.13.	Priemonė: stažuočių po doktorantūros studijų skatinimas	7 240 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 31 punktą)	-	-			
5.14.	Priemonė: studijų kainos kompensavimas įskaitant specialistų rengimą sumanios specializacijos studijų programose	10 137 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 32 punktą)	-	-			
5.15.	Priemonė: mokslo populiarinimo infrastruktūros sukūrimas	9 201 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 32 punktą)					
5.16.	Priemonė: finansuoti pirmosios ir antrosios pakopos bei vientisąsias ir laipsnio nesuteikiančias studijas	-	130 000 (kasmet) (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 32 punktą)	-			
5.17.	Priemonė: Lietuvos mokslo tarptautiškumo didinimas	1 738 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 32 punktą)	-	-			
5.18.	Priemonė: mokslininkų ir kitų tyrejų gebėjimų dalyvauti tarptautinėse mokslinių tyrimų programose ugdymas	1 304 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 32 punktą)	258 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 32 punktą)	-			
5.19.	Priemonė: užtikrinti aukščiausio lygio bei visuomenei ir valstybei strategiškai svarbių problemų sprendimui ir ūkio plėtrai aktualių MTEP veiklų finansavimą	2 896 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 32 punktą)	54 275 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 32 punktą)	-			
5.20.	Priemonė: mokslininkų kvalifikacijos tobulinimas vykdant aukšto lygio tarptautinius ir nacionalinius mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtrai projektus	49 525 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 32 punktą)	-	-			
5.21.	Priemonė: paralelinių laboratorijų MTEP veikla	1 448 (lėšos, skirtos daugiau negu vienam MTEPI prioritetui. Žr. Veiksmų plano 31	-	-			

		punkta)					
5.22.	Priemonė: praktikos darbo vietose pagal profesiją, partnerystė su socialiniais partneriais ir jų įtraukimas į studijų praktikų organizavimo tobulinimą ir igyvendinimą	1 738 (lėšos, skirtos visai studijų ir MTEPI sistemai. Žr. Veiksmų plano 32 punktą)	-	-			

Priedo pakeitimai:

Nr. [V-595/4-438](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-06-27, i. k. 2016-17700

Prioritetinės mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypties „Sveikatos technologijos ir biotechnologijos“ prioriteto „Pažangi medicinos inžinerija ankstyvai diagnostikai ir gydymui“ veiksmų plano
2 priedas

PRIORITETO ĮGYVENDINIMO ETAPŲ IR STUDIJŲ, MTEP IR INOVACIJŲ POLITIKOS PRIEMONIŲ SĄRYŠIS

Prioriteto įgyvendinimo etapai, atitinkantys Veiksmų plano 22 punktą					
Studijų, MTEP ir inovacijų politikos priemonės, atitinkančios Veiksmų plano 1 priede nustatytyas priemones (skliaustuose nurodytas atitinkamas Veiksmų plano 1 priedo papunktas)	1. Mokslo potencialo kritinės masės generavimas	2. Naujų idėjų ir jų sprendimų paieška	3. Technologijų ir jų prototipų kūrimas	4. Diegimas į rinką	5. Verslo potencialo kritinės masės generavimas
	MTEPI infrastruktūros atnaujinimas sumanios specializacijos kryptyse (5.1)	MTEP projektų, prisidedančių prie sumanios specializacijos strategijos prioritetų įgyvendinimo, vykdymas (1.2)			Mokslininkų ir tyrejų kvalifikacijos kėlimas žinioms imloje įmonėse (5.10)
	Įsijungimas į tarptautines mokslinių tyrimų infrastruktūras (ESFRI) bei atviros prieigos MTEP infrastruktūros, kuri reikalinga įsijungimui į tarptautines mokslinių tyrimų infrastruktūras (ESFRI), atnaujinimas ir kūrimas (5.2)	MTEP rezultatų komercinimas (parama mokslininkų ir kitų tyrejų bei studentų, dirbančių / studijuojančių mokslo ir studijų institucijose, idėjų komercinimui, parama besikuriančioms jaunoms inovacinėms įmonėms (pumpurinės įmonės, startuoliai) (4.4)			
	MTEPI veiklai vykdyti reikalingų elektroninių išteklių (publikacijų duomenų bazių, saugyklių ir kt.) prieinamumo užtikrinimas (5.4)	Parama inovacijų konsultacinėms paslaugoms teikiti („Inogeb LT“) (2.1)			
	Ekscelencijos centrų ir paralelinių laboratorijų infrastruktūros tobulinimas sumanios specializacijos kryptyse (5.5)	Parama investicijoms į klasterį („InoKlaster LT“) (3.1)			
	Informacinių infrastruktūros mokslui ir studijoms plėtra (LITNET) (5.6)	Bendrų mokslo-verslo projektų, prisidedančių prie sumanios specializacijos strategijos įgyvendinimo, vykdymas („Intelektas. Bendri mokslo-verslo projektai“) (1.3)			
	Mokslininkų iš užsienio pritraukimas vykdyti mokslinius tyrimus (5.7)	Parama tiesioginėms užsienio investicijoms į MTEPI sritį pritraukti („SmartInvest LT“) (3.5)			
	Inovacijų ir technologijų perdavimo centrų veiklos skatinimas (5. 8)	Aukšto lygio tyrejų grupių vykdomi moksliniai tyrimai (5.3)	Parama MTEPI vykdančioms įmonėmis finansinėmis priemonėmis („Technoinvestas LT“) (2.2)		

	Doktorantūros vietų finansavimas ir plėtra (jaunimo iš užsienio pritraukimas) (5.9)	Užtikrinti aukščiausio lygio bei visuomenei ir valstybei strategiškai svarbių problemų sprendimui ir ūkio plėtrai aktualių MTEP veiklų finansavimą (5.19)	Parama investicijoms į pramoninę teritoriją („SmartParkas LT“) (3.4)
	Mokslininkų, tyrejų gebėjimų plėtra ir bendradarbiavimo vystymas vykdant mokslinių idėjų mainus, mokslines išvykas iš Lietuvos ir į Lietuvą (5.11)	Paralelinių laboratorijų MTEP veikla (5.21)	Parama dalyvauti tarptautinėse MTEPI iniciatyvose („InoConnect LT“) (3.2)
	Stažuočių po doktorantūros studijų skatinimas (5.13)		Parama tiesioginėms užsienio investicijoms į MTEPI sritį („SmartInvest LT+“) (3.6)
	Studijų kainos kompensavimas įskaitant specialistų rengimą sumanios specializacijos studijų programose (5.14)	Parama dalyvauti tarptautinėse MTEPI iniciatyvose („InoConnect LT“) (3.2)	
	Mokslo populiarinimo infrastruktūros sukūrimas (5.15)	Parama įmonių MTEPI teikiant inovacinius čekius („Inovacinių čekiai“) (1.4)	
	Finansuoti pirmosios ir antrosios pakopos bei vientisąsias ir laipsnio nesuteikiančias studijas (5.16)	Parama bendro naudojimo MTEP infrastruktūrai („Technologijų centrai LT“) (3.3)	
	Lietuvos mokslo tarptautiškumo didinimas (5.17)	Studentų gebėjimų vykdyti MTEP veiklą ugdomas (5.12)	
	Mokslininkų ir kitų tyrejų gebėjimų dalyvauti tarptautinėse mokslinių tyrimų programose ugdomas (5.18)	Parama inovacijų paklausos, ikiprekybinių pirkimų, viešajame sektoriuje diegimui („Ikiprekybiniai pirkimai LT“) (3.7)	
	Mokslininkų kvalifikacijos tobulinimas vykdant aukšto lygio tarptautinius ir nacionalinius mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtrės projektus (5.20)		Rizikos kapitalas MTEPI veikloms (1.1)
	Praktikos darbo vietose pagal profesiją, partnerystė su socialiniais partneriais ir jų įtraukimas į studijų praktikų organizavimo tobulinimą ir įgyvendinimą (5.22)		Kompetencijos centrų veiklos skatinimas (4.2)
	MTEPI materialinės bazės, skirtos bendru mokslo ir verslo projektų įgyvendinimui, kūrimas ir plėtra mokslo ir studijų institucijose (kompetencijos centrų MTEPI infrastruktūros kūrimas ir plėtra) (4.1)		Parama išradimams ir dizainui patentuoti tarptautiniu mastu („InoPatentas LT“) (1.5)
			MTEP veiklų tarptautiškumo skatinimas (i rinką orientuotų mokslo ir verslo projektų įgyvendinimas per tarpvalstybinį tinklą) (4.3)

Priedo pakeitimai:

Nr. [V-595/4-438](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-06-27, i. k. 2016-17700

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija, Lietuvos Respublikos ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [V-102/4-180](#), 2016-03-03, paskelbta TAR 2016-03-04, i. k. 2016-04265

Dėl Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro ir Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2015 m. balandžio 30 d. įsakymo Nr. V-422/4-293 „Dėl Prioritetinės mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypties „Sveikatos technologijos ir biotechnologijos“ prioritetų veiksmų planų patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija, Lietuvos Respublikos ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [V-595/4-438](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-06-27, i. k. 2016-17700

Dėl Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro ir Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2015 m. balandžio 30 d. įsakymo Nr. V-422/4-293 „Dėl Prioritetinės mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypties „Sveikatos technologijos ir biotechnologijos“ prioritetų veiksmų planų patvirtinimo“ pakeitimo